

ตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์
ตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
กลุ่ม SET50

กรรณิกา รอดสอาด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

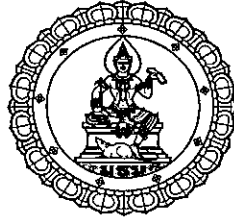
พ.ศ. 2562

**The Effects of The Balanced Scorecard on the Market Capitalization of
Listed Companies in Thailand : SET50**

Kannika Rodsa-ard

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy Program
College of Innovative Business and Accountancy
Dhurakij Pundit University**

2019

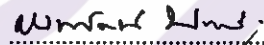
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญา บัญชีมหาบัณฑิต

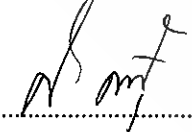
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50
เสนอโดย กรรณิกา รอดสอาด
หลักสูตร บัญชีมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

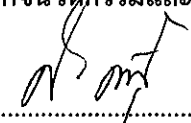
.....ประธานกรรมการ
(รศ.ดร.พนารัตน์ ปานมณี)

.....กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผศ.ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต)

.....กรรมการ
(ดร.พิชานันท์ เพชรเชิดชู)

.....กรรมการ
(ดร.ศิริเดช คำสุพรหม)

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชีรับรองแล้ว

..... คณบดีวิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี
(ดร.ศิริเดช คำสุพรหม)

วันที่ 9 เดือน 11.ค. พ.ศ. 2562

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50
ชื่อผู้เขียน	กรรณิกา รอดสอาด
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต
สาขาวิชา	การบัญชี
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบผลกระทบของตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ ทั้ง 4 ด้าน ประกอบไปด้วยมุมมองทางการเงิน ได้แก่กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี และอัตราส่วนสภาพคล่อง มุมมองทางด้านลูกค้า ได้แก่การเปลี่ยนแปลงในยอดขายและอัตราหมุนเวียนของลูกค้า มุมมองทางด้านกระบวนการภายใน ได้แก่อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ มุมมองทางการเรียนรู้และเติบโต ได้แก่ การผูกพันผลประโยชน์พนักงานที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET50 โดยวิเคราะห์จากงบการเงินย้อนหลัง 5 ปีคือ ปี 2556 ถึงปี 2560 ได้ข้อมูลทั้งสิ้น 150 รายปี บริษัท (Firm years) สถิติที่ใช้คือการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลจากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พบว่า มีตัวแปร 2 ตัว คือ กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) และการผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits) ที่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization)

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณพบว่า มีตัวแปร 5 ตัว คือ กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) อัตราส่วนสภาพคล่อง การเปลี่ยนแปลงในยอดขาย อัตราหมุนเวียนของลูกค้า การผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน นั่นคือหากตัวแปรดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงจะส่งผลทำให้มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดเปลี่ยนแปลงไปด้วย

Dissertation Title	The effect of Balanced Scorecard on the Market Capitalization of Listed Company in Thailand : SET50
Auhor	Kannika Rodsa-ard
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Daranee Uachanachit
Department	Accountancy
Academic Year	2018

ABSTRACT

The purpose of this research were to study The effect of Balanced Scorecard on the Market Capitalization of Listed Company in Thailand : SET 50 all 4 aspects are composed of a Financial perspective. Net Operating Profit After Tax And Liquidity Ratio, Customer perspective Namely Sales Change and Receivable turnover. Internal process perspective the Inventory turnover. Learning and growth perspectives a Employee Benefits. by analyzing the financial statement for the past 5 years is 2013 to 2018 get data to analyze total of 150 firm year. Statistics used in data analysis is Correlation Coefficient and Multiple Regression Analysis.

The results of the research Correlation Coefficient showed that the Balanced Scorecard of the customer perspective that there were 2 variables, namely, Net Operating Profit After Tax (NOPAT) and Employee Benefits that were related to Market Capitalization.

The results of the research Multiple Regression Analysis showed that the Balanced Scorecard that there were 5 variables, Net Operating Profit After Tax (NOPAT). Liquidity Ratio, Sales Change, Receivable turnover and Employee Benefits affects the value of securities according to the Market Capitalization. With statistical significance level 0.01 which accepts the hypothesis.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงไม่อาจสำเร็จสมบูรณ์ขึ้นมาได้ หากปราศจากความเมตตากรุณา จากอาจารย์ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต ที่ทำให้ผู้เขียนได้หัวข้อในการทำวิทยานิพนธ์ และกรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้เขียน ได้ให้ข้อมูลและคำแนะนำต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้เขียน โดยเฉพาะการวางเค้าโครงแนวทางการเขียนเนื้อหาและบทวิเคราะห์ ตลอดจนการกำหนดกรอบเวลาในการเสนอความคืบหน้าของงาน ซึ่งถือเป็นแรงกระตุ้นให้แก่ผู้เขียนได้อย่างดียิ่ง ทั้งท่านอาจารย์ยังได้สละเวลาอันมีค่าตรวจสอบความถูกต้องของงานผู้เขียนอีกด้วย ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งใจและสำนึกในพระคุณของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ไว้ ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์รองศาสตราจารย์ ดร.พนารัตน์ ปานมณี ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.พิทชนันท์ เพชรเชิดชู และอาจารย์ ดร.ศิริเดช คำสุพรหม กรรมการวิทยานิพนธ์ที่ท่านได้กรุณาชี้แนะแนวทางและคำแนะนำตลอดจนข้อสังเกตต่างๆ ทำให้ผู้เขียนได้พัฒนาแนวความคิดและไตร่ตรองปัญหาต่างๆ ได้อย่างรอบคอบมากยิ่งขึ้นจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน อันผู้เขียนไม่ได้เอ่ยนาม ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่ผู้เขียน รวมทั้งได้แต่งตำราให้ผู้เขียนได้ใช้ค้นคว้า อ้างอิง จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้

ผู้เขียนขอขอบคุณคุณกัลยาณมิตรของผู้เขียนทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ผู้เขียนตลอดมา ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต รหัส 57 ทุกท่านที่เป็นกำลังใจและคอยช่วยเหลือตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในทุก ๆ เรื่องด้วยความปรารถนาดีเสมอมา

ผู้เขียนขอขอบคุณครอบครัวของผู้เขียนที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ผู้เขียน ตลอดมา ทั้งยังเสียสละเวลา และคอยเป็นแรงผลักดันให้ผู้เขียนได้มีกำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขึ้นมา

สุดท้ายผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสมชาย และคุณแม่ยุพิน รอดสอาด ที่ท่านช่วยสนับสนุนในด้านการศึกษาแก่ผู้เขียนมาตั้งแต่วัยเยาว์ ให้ความรัก ความเข้าใจและเป็นกำลังใจสำคัญให้ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ โดยหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีประโยชน์และคุณค่าทางการศึกษาอยู่บ้าง ผู้เขียนขอยกความดีทั้งหมดให้แก่ที่ปรึกษาคือ อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คารณี เอื้อชนะจิต และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน รวมทั้งกราบเป็นกตเวทิตาแก่บิดา มารดา คณาจารย์และผู้มีพระคุณที่ได้อบรมเลี้ยงดู ให้ความรู้ ความเมตตา แก่ผู้เขียน แต่หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับความผิดพลาดไว้แต่เพียงผู้เดียว

กรรณิกา รอดสอาด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานงานวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของงานวิจัย.....	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.6 นิยามศัพท์.....	6
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	34
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	35
3.1 ประชากรและตัวอย่าง.....	35
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
3.3 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลหรือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
3.6 บทสรุป.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการศึกษา.....	39
4.1 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา.....	39
4.2 ผลการวัดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์.....	43
4.3 ผลการทดสอบวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ.....	48
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	49
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	50
5.2 อภิปรายผลการศึกษา.....	51
5.3 ข้อจำกัดของงานวิจัย.....	53
5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งต่อไป.....	54
บรรณานุกรม.....	55
ภาคผนวก.....	61
ก รายชื่อบริษัทที่นำมาเก็บข้อมูล.....	62
ข สูตรการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน.....	65
ประวัติผู้เขียน.....	69

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงานของ BSC ในองค์กรภาครัฐและเอกชน ในประเทศไทยโปรตุเกส.....	29
4.1 ประเภทอุตสาหกรรม.....	40
4.2 ประเภทหมวดธุรกิจ.....	41
4.3 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบริษัท.....	42
4.4 ผลการวัดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient).....	44
4.5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis).....	46
4.6 ตารางสรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยการวิเคราะห์ ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis).....	48

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ความสัมพันธ์ของความสมดุลของ Balanced Scorecard.....	12
2.2 มิติของ Balanced Scorecard แบบดั้งเดิมตามแนวคิดของ Kaplan และ Norton.....	15
2.3 แผนที่ยกยู่ทฤษฎีของ Balanced Scorecard.....	16
2.4 รูปแบบการถ่ายทอด Balanced Scorecard และตัวชี้วัดในระดับต่างๆ.....	18
2.5 กรอบแนวคิดงานวิจัย.....	34

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นบริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ให้สามารถออกและเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน และได้รับอนุมัติจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้เข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนใน SET และ MAI ตามขนาดของทุนจดทะเบียนชำระแล้ว และคุณสมบัติอื่นๆ ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด ซึ่งการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์นั้น ทำให้บริษัทสามารถระดมทุนจากประชาชนเพื่อนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนหรือขยายธุรกิจได้โดยง่ายและรวดเร็ว ก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน และทำให้มีโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมต่อการดำเนินกิจการ มีโอกาสในการเลือกระดมทุนผ่านการออกหลักทรัพย์ประเภทอื่นๆ ได้ง่ายขึ้นภายหลังการเข้าจดทะเบียน เช่น หุ้นกู้ หุ้นกู้แปลงสภาพ เป็นต้น (SET, 2018) และเพื่อให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ได้รับผลประโยชน์อย่างต่อเนื่อง บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพขององค์กร เพื่อให้ได้เปรียบทางการแข่งขันอยู่เสมอ การวัดประสิทธิภาพการทำงาน (Performance Measurement) จึงได้ถูกนำมาใช้เพื่อประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด และผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรนี้ยังเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูงในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายขององค์กรได้ อีกทั้งยังทำให้ผู้บริหารทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรอีกด้วย ซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาหรือเสริมสร้างกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ตรงตามความต้องการของลูกค้าและเป้าหมายหลักขององค์กร ดังนั้นองค์กรที่ได้เปรียบทางการแข่งขัน และองค์กรที่มีศักยภาพในการบริหารงานจำเป็นต้องมีการประเมินผลและวัดผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาองค์กรได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน (Chakrabarty, 2007)

การวัดผลเชิงดุลยภาพ (Balanced Scorecard : BSC) เป็นเทคนิคการประเมินผลหรือการวัดความสำเร็จขององค์กรที่มีการนำไปใช้เพื่อประเมินประสิทธิภาพขององค์กรที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย (Nicholas, 2006) เช่นเดียวกับประเทศไทย วิธีการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือ การวัดผลเชิงดุลยภาพ เช่นกัน (ศินิศา เวชพานิช, 2553)

การวัดผลเชิงดุลยภาพ (Balanced Scorecard) เป็นการวัดผลที่ทำให้ผู้บริหารขององค์กรสามารถรับรู้ถึงจุดอ่อนของการบริหารงาน สามารถมองเห็นภาพขององค์กรได้อย่างชัดเจนในหลายมิติ เนื่องจากการประเมินผลในหลายมุมมอง ซึ่งช่วยให้ผู้บริหารสามารถปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้เกิดดุลยภาพในทุกๆ ด้านมากกว่าการประเมินผลองค์กรโดยใช้มุมมองด้านการเงินเพียงด้านเดียว (คินิศา เวชพานิช, 2553)

การวัดผลเชิงดุลยภาพเป็นกลยุทธ์ที่ถูกสร้างขึ้น ในปี ค.ศ. 1992 โดย Robert Kaplan และ David Norton โดยกลยุทธ์นี้ถูกสร้างขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารขององค์กรได้รับรู้ถึงจุดอ่อนและความไม่ชัดเจนของการบริหารงานขององค์กรที่ผ่านมา โดยการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรมีมุมมองที่สำคัญในระบบการวัดผลทั้งสิ้น 4 มุมมอง ประกอบไปด้วย มุมมองทางการเงิน มุมมองทางด้านลูกค้า มุมมองทางด้านกระบวนการภายใน และมุมมองทางด้านการเรียนรู้และเติบโต โดยแต่ละมุมมองนั้นจะต้องคำนึงถึงแผนกลยุทธ์ในแต่ละระดับชั้นขององค์กรเป็นหลัก เพื่อให้สามารถกำหนดเกณฑ์ในการชี้วัดถึงความสำเร็จในการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง ทั้งนี้ ในทุกๆ มุมมองจะต้องมีรายละเอียดของแต่ละส่วนงานที่มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กรด้วย เนื่องจากมุมมองเหล่านี้มีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการบริหารจัดการของผู้บริหาร และยังมีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนอีกด้วย (Samir and Subrata, 2006)

ทั้งนี้ในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ตลาดทุนนับว่ามีบทบาทและความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ โดยตลาดทุนเป็นแหล่งระดมเงินจากผู้มีเงินออม และเป็นแหล่งอำนวยความสะดวกในการเชื่อมโยงระหว่างผู้มีเงินออมกับผู้ต้องการใช้เงิน โดยผู้ที่ต้องการระดมเงินทุนจะออกตราสารทางการเงินหรือหลักทรัพย์ในตลาดทุน เพื่อขายให้บุคคลภายนอกหรือประชาชน โดยทั่วไปในตลาดแรก (Primary Market) เพื่อเงินที่ได้ไปใช้ในวัตถุประสงค์ต่างๆ ขององค์กร (दनัยกานต์ อินทพงษ์, 2553) ซึ่งในปัจจุบันการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ได้รับความสนใจอย่างมากจากนักลงทุนทั่วโลก เนื่องจากนักลงทุนมีโอกาสที่จะได้รับอัตราผลตอบแทนที่สูงกว่าการนำเงินไปออมในรูปของเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์ นอกจากนี้การลงทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ อาจเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญสำหรับการวางแผนออมเงินระยะยาวของนักลงทุนได้ การที่นักลงทุนสามารถเลือกลงทุนในธุรกิจที่สร้างผลกำไร และมีการเจริญเติบโตได้นั้น จะทำให้ผู้ถือหลักทรัพย์มีฐานะเป็นผู้ลงทุนและเป็นเจ้าของกิจการไปในขณะเดียวกัน ซึ่งมีสิทธิได้รับเงินปันผลจากกำไรที่เกิดขึ้นในการทำธุรกิจนั้นทุกๆปี (ฐกฤต กาญจนสาราญวงศ์, 2558)

ตลาดทุนของไทย เป็นหนึ่งในตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลกที่เปิดให้นักลงทุนสามารถซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Stock Exchange of Thailand) ซึ่งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถือเป็นสถาบันที่มีความสำคัญในตลาดทุน จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งระดมทุนระยะยาวให้กับธุรกิจที่ต้องการเงินทุนในการดำเนินธุรกิจ โดยการออกหลักทรัพย์เสนอขายให้นักลงทุนและประชาชนทั่วไปที่มีเงินออม โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งราคาและมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีความผันผวนอย่างมาก และมีบริษัทที่สนใจเข้ามาระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นจำนวนมากขึ้น ในขณะเดียวกัน ได้มีนักลงทุนประเภทสถาบันและกองทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่องเช่นกัน ทำให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงจัดทำดัชนีราคา SET 50 ขึ้น เพื่อเป็นดัชนีราคาหุ้นที่ใช้แสดงระดับและความเคลื่อนไหวของราคาหุ้นสามัญ 50 ตัวที่มีมูลค่าตามราคาตลาด (Market Capitalization) สูง มีการซื้อขายมีสภาพคล่องสูงอย่างสม่ำเสมอ และมีสัดส่วนผู้ถือหุ้นรายย่อยผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และเพื่อส่งเสริมการออกตราสารอนุพันธ์และเป็นเครื่องมือวัดสถานะตลาดสำหรับกองทุนรวมต่างๆ ดังนั้นสามารถกล่าวได้ว่า มูลค่าตามราคาตลาด (Market Capitalization) เป็นข้อมูลหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนเช่นกัน (รัชนิ รุ่งศรีรัตนวงศ์, 2553)

ดังนั้นจากที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการวัดผลเชิงดุลยภาพ (Balanced Scorecard) นอกจากมีความสำคัญในการสะท้อนความสามารถของกิจการ ยังมีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนแล้ว เนื่องจากเทคนิคที่นำไปใช้ในประเมินประสิทธิภาพขององค์กรที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในประเทศไทย ในขณะที่มูลค่าตามราคาตลาด (Market Capitalization) ก็มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนเช่นกัน เนื่องจากสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการดำเนินธุรกิจขององค์กรนั้น ๆ จึงกล่าวได้ว่า การวัดผลเชิงดุลยภาพ (Balanced Scorecard) และมูลค่าตามราคาตลาด (Market Capitalization) มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของนักลงทุนทั้งสิ้น แต่ทั้งนี้แล้ว ผู้วิจัยเห็นว่า การวัดผลเชิงดุลยภาพนี้เป็นการประเมินจากทัศนคติและความคิดเห็นของบุคคลเป็นหลัก แต่ดัชนีหรือหน่วยวัดความสำเร็จขององค์กรควรเป็นหน่วยวัดที่แสดงผลสัมฤทธิ์ของงานที่มีผลเป็นตัวเลขที่นับได้จริง เพื่อสร้างความชัดเจนในการกำหนด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาตัวชี้วัดจากงบการเงินของการวัดผลเชิงคุณภาพที่สามารถนำไปใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรจากการวัดผลเชิงคุณภาพและศึกษาตัวชี้วัดการวัดผลเชิงคุณภาพที่ส่งผลต่อมูลค่าตามราคาตลาด (Market Capitalization) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์งบการเงิน และวิเคราะห์การลงทุนของนักลงทุนที่ต้องการลงทุนในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อทดสอบผลกระทบของตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วยมุมมองทางการเงิน ได้แก่กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) และอัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) มุมมองทางด้านลูกค้า ได้แก่การเปลี่ยนแปลงในยอดขาย (Sales Change) และอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivable Turnover) มุมมองทางด้านกระบวนการภายใน ได้แก่ อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) มุมมองด้านการเรียนรู้และเติบโต ได้แก่การระดมทุนผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits) ที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

H1 : ตัวชี้วัดการวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางการเงินด้านกำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization)

H2 : ตัวชี้วัดการวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางการเงินด้านอัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization)

H3 : ตัวชี้วัดในการวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางลูกค้าด้านการเปลี่ยนแปลงในยอดขาย (Sales Change) ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization)

H4 : ตัวชี้วัดในการวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางลูกค้าด้านอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivable Turnover) ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization)

H5 : ตัวชี้วัดในการวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางกระบวนการภายในด้านอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization)

H6 : ตัวชี้วัดในการวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางการเรียนรู้และเติบโตด้านภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits) ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization)

1.4 ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นศึกษาตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษา เพื่อให้การศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บริษัทกลุ่ม SET50 ตามรายชื่อหลักทรัพย์ ระหว่าง วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2560 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ.2560 เป็นบริษัทที่มีข้อมูลงบการเงินและแบบรายงานประจำปีที่มีข้อมูลของตัวแปรที่ต้องการศึกษาย้อนหลัง 5 ปี ครอบคลุมจำนวน 30 บริษัท โดยเก็บข้อมูลในช่วงเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ.2556 ถึง พ.ศ.2560 จำนวนข้อมูลทั้งหมด 150 รายปีบริษัท (Firm Years)

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยทำการทดสอบผลกระทบของตัวชี้วัดในการวัดผลเชิงคุณภาพ (Balanced Scorecard) ทั้ง 4 ด้าน อันประกอบไปด้วยมุมมองทางการเงิน มุมมองทางด้านลูกค้า มุมมองทางด้านกระบวนการภายใน และมุมมองทางการเรียนรู้และเติบโต ที่ส่งผลต่อมูลค่าตามราคาตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์นั้น เป็นข้อมูลจากงบการเงินย้อนหลัง 5 ปี คืออยู่ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 ถึง ปี พ.ศ. 2560 ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา มีดังนี้ต่อไป

ตัวแปรอิสระ คือ ตัวชี้วัดการวัดผลเชิงคุณภาพ (Balanced Scorecard) ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วยมุมมองทางการเงิน ได้แก่กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) และอัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) มุมมองทางด้านลูกค้า ได้แก่การเปลี่ยนแปลงในยอดขาย (Sales Change) และอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivable Turnover) มุมมองทางด้านกระบวนการภายใน ได้แก่อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) มุมมองทางการเรียนรู้และเติบโต ได้แก่ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits)

ตัวแปรตาม คือ มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization)

1.4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ทำการศึกษาเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2561 ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2562

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา นโยบายทั้ง 4 ด้านขององค์กร ซึ่งประกอบไปด้วย มุมมองทางการเงิน มุมมองทางด้านลูกค้า มุมมองทางด้านกระบวนการภายใน และมุมมองทางด้านการเรียนรู้และเติบโต และเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน เช่น ผู้ถือหุ้น นักลงทุน เจ้าหนี้ และผู้สนใจทั่วไป

2. องค์กรสามารถนำการวิจัยไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์และประเมินผลงบการเงิน และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินมาประยุกต์ใช้กับระบบการวัดผลเชิงคุณภาพขององค์กร ได้

1.6 นิยามศัพท์

ตัวชี้วัดการวัดผลเชิงคุณภาพ (Balanced Scorecard) หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรธุรกิจ ได้ ทั้งนี้การวัดผลเชิงคุณภาพ ประกอบไปด้วยมุมมองทั้ง 4 ด้าน คือ มุมมองทางการเงิน มุมมองทางด้านลูกค้า มุมมองทางด้านกระบวนการภายใน และมุมมองทางด้านการเรียนรู้และเติบโต

มุมมองทางการเงิน หมายถึง มุมมองที่สะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จในภาพรวมขององค์กร เพื่อวัดผลการดำเนินงานที่เป็นตัวเลขทางการเงิน

มุมมองทางด้านลูกค้า หมายถึง มุมมองที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการบรรลุวิสัยทัศน์ และความสามารถในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่มีความหลากหลาย

มุมมองทางด้านกระบวนการภายใน หมายถึง มุมมองที่สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพความสามารถ ทักษะ การปรับตัวขององค์กรที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์

มุมมองทางด้านการเรียนรู้และเติบโต หมายถึง มุมมองที่สะท้อนให้เห็นถึงการวางรากฐานขององค์กรในการรองรับความเปลี่ยนแปลงองค์กร การสร้างนวัตกรรม และการสร้างมูลค่างานระยะยาวผ่านความสามารถของบุคลากร ความสามารถของระบบข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยีภายในองค์กร

มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) หมายถึง มูลค่าตามราคาตลาดโดยรวมของหลักทรัพย์จดทะเบียน ซึ่งเป็นค่าที่คำนวณจากการนำราคาปิดของหลักทรัพย์จดทะเบียน คูณกับจำนวนหลักทรัพย์จดทะเบียน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50” ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสารวิชาการ และบทความต่าง ๆ เพื่อเป็นฐานคิดในการวิจัยครั้งนี้ และสามารถประมวลสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

การดำเนินงานเชิงคุณภาพ Balanced Scorecard (BSC) เป็นแนวคิดที่เกิดจาก Robert Kaplan อาจารย์จากมหาวิทยาลัย Havard และ David Norton ซึ่งเป็นที่ปรึกษาทางด้านการจัดการ โดยทั้งคู่ได้ตีพิมพ์แนวคิด Balanced Scorecard ในวารสาร Havard Business Review ในปี 1992 Kaplan และ Norton ได้เสนอแนวทางในการประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กร โดยให้ความสำคัญทั้งตัวชี้วัดด้านการเงิน (Financial Measures) และตัวชี้วัดที่ไม่ใช่ด้านการเงิน (Non-Financial Measures) รวมถึงตัววัดที่เป็นเหตุ (Performance Drivers) และตัววัดที่เป็นผล (Performance Outcomes) โดยมุ่งเน้นทั้งผลในระยะสั้นและระยะยาว และได้ให้คำนิยามของ Balanced Scorecard (BSC) ว่าเป็นเครื่องมือในด้านการบริหารที่ช่วยให้องค์กรสามารถบริหารกลยุทธ์โดยผ่านทางผลการปฏิบัติงาน (Samir and Subrata, 2006) โดยการวัดผลการปฏิบัติงานแบบเดิมเป็นการบริหารเชิงควบคุม (Management by Controls) เชื่อว่าการควบคุมจะทำให้การดำเนินงานเข้มแข็งจนอาจละเลยความสามารถในการแข่งขัน การบริหารในลักษณะนี้จึงมักหวังผลในระยะสั้น (Short term performance) ซึ่งใช้ตัวเลขทางการเงินเป็นตัววัดผล (Finance measure) เช่น คู่อัตรการเติบโต ความสามารถในการทำกำไร และความเสถียรที่ผู้ถือหุ้นจะถอนหุ้น ส่งผลให้ละเลยสิ่งที่มีคุณค่าต่อการดำเนินงานระยะยาว (Long term performance) ทั้งในด้านคุณค่าของลูกค้า ผู้ผลิต ผู้ขาย พนักงาน เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Niven, 2003)

การพัฒนาองค์กรให้เติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนนั้น ในระหว่างการพัฒนาจำเป็นต้องยิ่งที่จะต้องมีการวัดผลการดำเนินงานขององค์กรเพื่อให้ทราบสถานภาพขององค์กรได้ตลอดเวลา ซึ่งเป็นการเชื่อมต่อบริการระบบการดำเนินงานขององค์กรได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ อันจะนำไปสู่การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด (Olve, Roy and Wetter, 1999)

สำหรับประเทศไทย ได้นำแนวทางการปฏิรูประบบราชการไทยซึ่งอาศัยแนวคิดการจัดการภาคเอกชนสมัยใหม่มาเป็นแนวทางในการบริหารราชการ โดยกำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ.2546-2550) โดยกำหนดยุทธศาสตร์ที่ 1 เรื่องการปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการทำงาน มาตรการที่กำหนดไว้อย่างหนึ่งคือให้มีการปรับปรุงระบบการประเมินผลการดำเนินงาน โดยต้องมีการเจรจาตกลงว่าด้วยผลงานประจำปี มีการติดตามประเมินผลงานทุกสิ้นปี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และแผนดำเนินงานรายปี นอกจากนี้ได้จัดให้มีองค์กร เพื่อพัฒนาระบบราชการขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 มาตรา 71/9 โดยกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ทำหน้าที่ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามระเบียบราชการบริหารแผ่นดิน ซึ่งเป็นการนำแนวคิด Balanced Scorecard มาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติราชการนั่นเอง (เสาวพงษ์ วัฒนาพัฒน์, 2550) ในส่วนขององค์กรมหาชนที่เป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ได้มีการนำแนวคิด Balanced Scorecard มาใช้ในองค์กร ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กันยายน พ.ศ.2547 ที่เห็นชอบในหลักการกำหนดระบบการประเมินผลองค์กรมหาชน เพื่อพิสูจน์ถึงควมมีประสิทธิภาพและความคุ้มค่าขององค์กรมหาชน โดยให้องค์กรมหาชนทุกแห่งจัดทำแผนยุทธศาสตร์เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและลงนามในคำรับรองการปฏิบัติงาน โดยให้สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นผู้ประเมินผลงานขององค์กรมหาชนตามคำรับรองการปฏิบัติงานและรายงานต่อคณะรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2553) ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการประเมินผลองค์กรมหาชนเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ.2548 เป็นปีแรก กระบวนการประเมินผลเริ่มด้วยการกำหนดกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานและปฏิทินการจัดทำ คำรับรองการปฏิบัติงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรมหาชนโดยคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ หลังจากนั้นเป็นการเจรจาความเหมาะสมของตัวชี้วัด น้ำหนัก ค่าเป้าหมาย และเกณฑ์การให้คะแนนผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองฯ ระหว่างคณะกรรมการเจรจาข้อตกลง และประเมินผล และผู้แทนคณะกรรมการบริหารองค์กรมหาชน รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรมหาชนตามคำรับรองการปฏิบัติงานขององค์กรมหาชนดังกล่าว เพื่อนำผลการประเมิน ไปใช้ประกอบการพิจารณาถึงควมมีประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าต่อไป (ภาคภูมิ นันทปรีชา, 2555)

Kaplan and Norton (2001b) ได้ให้ความหมายของการวัดผลเชิงกลยุทธ์ไว้ว่า การวัดผลเชิงกลยุทธ์ (Balanced Scorecard: BSC) เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ทำหน้าที่เปลี่ยนพันธกิจ (Mission) และกลยุทธ์ (Strategy) เป็นชุดของการวัดผลการปฏิบัติงานที่มีส่วนช่วยกำหนดกรอบของระบบการวัดและการบริหารกลยุทธ์ที่ครอบคลุมประเด็นครบถ้วน ตัวเลขที่ได้จากการวัดจะทำหน้าที่วัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรที่ครอบคลุมด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการเติบโตขององค์กร และยังพบว่า Niven (2003) ได้ให้ความหมายของการวัดผลเชิงกลยุทธ์ไว้ว่า การวัดผลเชิงกลยุทธ์ไว้ว่าเป็นการวัดตัวผลักดันผลการดำเนินงาน (Performance Drivers) เพื่อการจัดการทรัพยากรที่จะเกิดผลลัพธ์ในอนาคต และเห็นว่าเป้าหมายสูงสุดของ Balanced Scorecard คือการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพราะ Balanced Scorecard จะแสดงให้เห็นความชัดเจนของธุรกิจที่พนักงานทุกคนรับรู้และจะถูกกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้เพื่อบรรลุจุดหมาย และเห็นว่า “ความสมดุล” เป็นความสมดุลที่เกิดจากตัวผลักดันผลการดำเนินงานดังกล่าว เช่นเดียวกับ Huang, Lee and Kao (2006) ที่ได้ให้ความหมายของการวัดผลเชิงกลยุทธ์ไว้ว่า Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือทางด้านการจัดการที่สามารถทำให้องค์กรมีความชัดเจนในเรื่องวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมาย และการนำไปปฏิบัติ โดยอาศัยการวัดหรือการประเมินที่จะช่วยทำให้องค์กรเกิดการร่วมมือเป็นหนึ่งเดียวและมุ่งเน้นความสำเร็จขององค์กรเป็นสำคัญ

พสุ เศรษฐรินทร์, 2546 (อ้างถึงใน ธานี นาคเกิด, 2555) ได้ให้ความหมายของการวัดผลเชิงกลยุทธ์ไว้ว่า Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือทางการจัดการที่ช่วยนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (Strategic Implementation) โดยที่อาศัยการวัดหรือการประเมิน (Measurement) ที่จะช่วยทำให้องค์กรเกิดความสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและมุ่งเน้นไปในส่วนที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร (Alignment and Focused)

ศินิศา เวชพานิช (2553) ได้ให้ความหมายของการวัดผลเชิงกลยุทธ์ไว้ว่า การวัดผลเชิงกลยุทธ์ หรือ Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการถ่ายทอดและแปลงวิสัยทัศน์ (vision) ลงไปสู่เป้าหมายในระดับต่างๆจนถึงระดับปฏิบัติงานรวมถึงการใช้เครื่องมือในการควบคุม และติดตามผลการดำเนินงานทางธุรกิจในทุกขั้นตอน (ณรงค์วิทย์ แสนทอง, 2547) ซึ่งวัตถุประสงค์ของการวัดประสิทธิผลในการปฏิบัติงานโดยใช้ Balanced Scorecard นั้น ไม่ใช่เพียงการเก็บข้อมูลชั่วคราวเท่านั้น แต่จะเป็นการสร้างกระบวนการผลักดันภารกิจและกลยุทธ์ของหน่วยธุรกิจนั้น ๆ โดยใช้ Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือในการแปลงภารกิจและกลยุทธ์จากหน่วยงานไปสู่วัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจและเป็นตัวชี้วัดผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า การวัดผลเชิงคุณภาพ (Balanced Scorecard) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการถ่ายทอดและแปลงวิสัยทัศน์ (vision) ลงไปสู่เป้าหมายในระดับต่างๆจนถึงระดับปฏิบัติงาน รวมถึงเป็นเครื่องมือในการวัดผลการปฏิบัติงานที่มีส่วนช่วยกำหนดกรอบของระบบการดำเนินงานภายในองค์กรและการบริหารกลยุทธ์ที่ครอบคลุมประเด็นครบถ้วน

Ronal (2002) กล่าวว่า การวัดผลเชิงคุณภาพสามารถวัดได้หลายมุมมองและหลายวิธี โดยในแต่ละมุมมองจะมีการสะท้อนถึงความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรได้ ซึ่งการวัดผลเชิงคุณภาพนี้ ควรจะประกอบไปด้วยมุมมอง 4 ด้านของการวัดผล คือ มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการภายใน และมุมมองด้านการเรียนรู้และการเติบโต ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

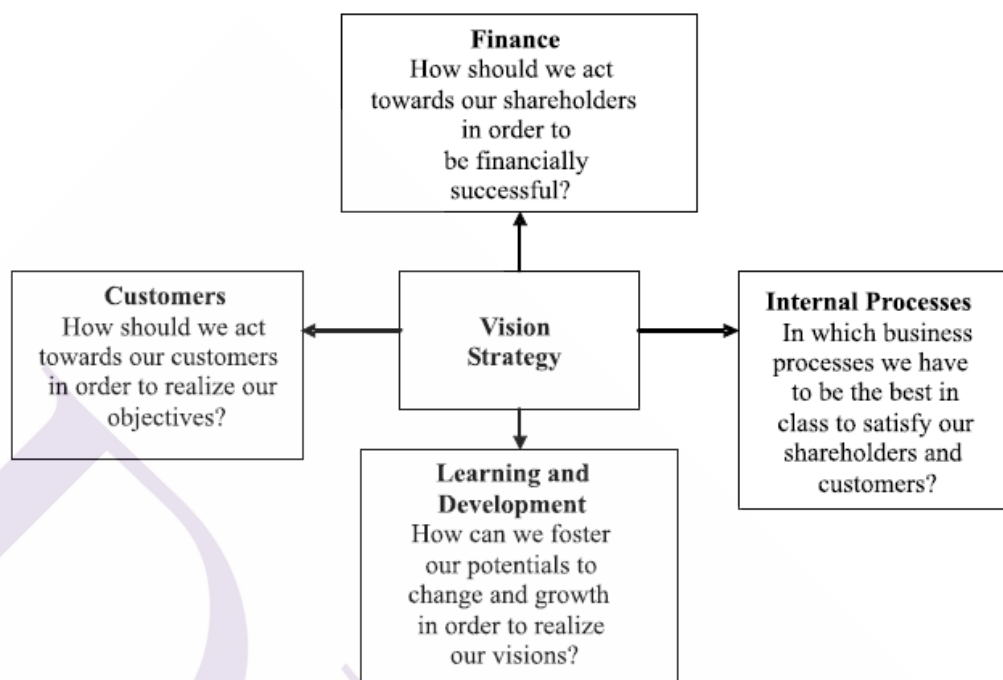
1) มุมมองทางการเงิน (Financial perspective) เป็นจุดร่วมหรือผลสำเร็จในภาพรวมของการวัดผลในมุมมองอื่นๆ จึงยังคงวิเคราะห์ในเชิงควบคุมโดยใช้ตัวเลขทางการเงิน ในการวัดผลเชิงคุณภาพตัวชี้วัดที่นิยมใช้มักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของกำไร (Increase Margin) การเพิ่มขึ้นของรายได้ (Increase Revenue) การลดลงของต้นทุน (Reduce Cost) และตัวชี้วัดที่ได้จากงบการเงินหรืออัตราส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกำไรสุทธิ กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ ค่าตอบแทนจากการลงทุน อัตราส่วนเงินสด และกำไรส่วนที่เหลือ นอกจากนี้ภายใต้กลยุทธ์ด้านการเงินส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ เพื่อการเพิ่มขึ้นของรายได้ เพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้นด้านผลผลิต (Productivity Improvement) เพื่อลดต้นทุนในด้านต่าง ๆ (Cost Reduction) เพื่อใช้งานสินทรัพย์ขององค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Asset Utilization) และเพื่อบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

2) มุมมองทางด้านลูกค้า (Customer perspective) เป็นการตอบคำถามว่าหากต้องการให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ องค์กรควรตอบสนองลูกค้าอย่างไร จึงคำนึงถึงคุณค่าและความแตกต่างหลากหลายของลูกค้า โดยพิจารณาความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้าซึ่งจะนำมาซึ่งผลตอบแทนทางการเงินในท้ายที่สุด ในการวัดผลเชิงคุณภาพตัวชี้วัดที่นิยมใช้มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับส่วนแบ่งตลาด (Market Share) การรักษาลูกค้าเก่า (Customer Retention) การเพิ่มลูกค้าใหม่ (Customer Acquisition) ความพึงพอใจของลูกค้า (Customer Satisfaction) กำไรต่อลูกค้า (Customer Profitability) และตัวชี้วัดที่ได้จากงบการเงินหรืออัตราส่วนต่าง ๆ เช่น อัตราหมุนเวียนของลูกค้าหนี้ อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ ความสามารถในการทำกำไร และยอดขาย

3) มุมมองทางด้านกระบวนการภายใน (Internal business process perspective) สามารถวัดในรูปของความเร็ว ความคล่องตัว ศักยภาพ (potential) การปรับตัว ทักษะความสามารถ ความเป็นโปรงใส บรรยากาศการทำงาน เป็นต้น โดยพิจารณาว่าหากต้องการให้องค์กรเป็นที่พึงพอใจของผู้ถือหุ้นและลูกค้า องค์กรควรมีกระบวนการที่เป็นเลิศอะไรบ้าง ในการวัดผลเชิงคุณภาพตัวชี้วัดที่นิยมใช้มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับด้านผลิตภาพ (Productivity) ทักษะของพนักงาน (Employee Skill) คุณภาพ (Quality) วงจรเวลา (Cycle Time) ผลการปฏิบัติงาน (Operations) และตัวชี้วัดที่ได้จากงบการเงินหรืออัตราส่วนต่าง ๆ เช่น ผลต่างต้นทุนมาตรฐาน ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากความผิดพลาดในกระบวนการผลิต อัตราการหมุนเวียนการซื้อขายหลักทรัพย์ และอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม

4) มุมมองทางการเรียนรู้และการเติบโต (Learning and Growth perspective) เป็นรากฐานที่สำคัญในการให้การสนับสนุนต่อการเปลี่ยนแปลงองค์กร สร้างนวัตกรรม เพิ่มอัตราการเติบโต และสร้างมูลค่างานในระยะยาว พร้อมกับเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยพิจารณาว่าหากต้องการรักษาความสามารถในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่ององค์กรต้องดำเนินการอย่างไร ในการวัดผลเชิงคุณภาพตัวชี้วัดที่นิยมใช้มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับความพึงพอใจและทัศนคติของพนักงาน (Satisfaction and Attitude of employee) การเพิ่มทักษะ (Skill) ของพนักงาน อัตราการเข้าออกของพนักงาน (Turnover) และตัวชี้วัดที่ได้จากงบการเงินหรืออัตราส่วนต่าง ๆ เช่น ต้นทุนที่ประหยัดได้จากดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมพนักงาน ผลประโยชน์พนักงาน อัตราการลาออกของพนักงาน และค่าลิขสิทธิ์, Software (Ronai, 2002)

ในการวัดผลทั้ง 4 มุมมองจะครอบคลุมการวัดศักยภาพขององค์กรทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต โดยการวัดด้านการเงินเป็นการวัดความสำเร็จที่เกิดขึ้นแล้ว (Looking back) การวัดผลด้านลูกค้า และประสิทธิภาพการบริหารงานภายในเป็นการวัดความสำเร็จในปัจจุบัน (Present) ส่วนการวัดด้านลูกค้าเป็นมุมมองจากภายนอกเข้ามาภายในองค์กร (Looking from outside in) และการวัดด้านประสิทธิภาพการบริหารงานภายในเป็นการวัดจากภายในออกไปภายนอก (Looking from inside out) ส่วนการวัดด้านการเรียนรู้และการเติบโตเป็นการวัดความสำเร็จในอนาคต (Looking ahead) (Kaplan and Norton, 2001a) ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ของความสมดุลของมุมมองทั้ง 4 มิติสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ของความสมดุลของ Balanced Scorecard

ที่มา: Kaplan and Norton (2002)

นอกจากนี้ พศุ เศรษฐินทร์ (2546, อ้างถึงใน ธานี นาคเกิด, 2555) ยังกล่าวถึงมุมมองของการวัดผลเชิงกลยุทธ์ไว้ว่า Balanced Scorecard ไม่ได้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลเพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นเครื่องมือในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เห็นภาพที่ละเอียดและชัดเจนของกระบวนการในการจัดทำ Balanced Scorecard ในระดับองค์กรและระดับธุรกิจที่ชัดเจนแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการนำหรือแปลงกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติงานที่ชัดเจน โดยอาศัย Balanced Scorecard สิ่งแรกที่จะต้องกำหนดคือ จำนวนของมุมมอง (Perspectives) ที่องค์กรจะมีซึ่งในการกำหนดมุมมองนั้น ไม่ใช่กฎตายตัวว่าจะต้องประกอบด้วย 4 มุมมอง ตามที่ Kaplan และ Norton ผู้คิดค้น Balanced Scorecard กำหนดขึ้นเพียงแต่ 4 มุมมองมาตรฐาน (ได้แก่ ด้านการเงิน ลูกค้า กระบวนการภายใน การเรียนรู้และพัฒนา) การกำหนดจำนวนมุมมองนั้นไม่ใช่สิ่งที่จะทำได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่องค์กรธุรกิจให้ความสำคัญ ต่อปัจจัยด้านสังคมมากขึ้นในการจัดทำ Balanced Scorecard ขององค์กรหลายๆ แห่งได้มีการให้ความสำคัญกับมุมมองที่ 5 คือด้านสังคมนั่นเอง

การวัดผลเชิงคุณภาพเป็นเครื่องมือที่องค์กรต่างๆ ล้วนให้ความสำคัญในการนำมาประยุกต์ใช้ในองค์กรธุรกิจเนื่องจากไม่ละเลยวิธีการวัดผลแบบดั้งเดิม (Financial perspective) และให้ความสำคัญกับด้านอื่นที่สำคัญทั้งลูกค้า (Customer orientation) มุ่งการรื้อปรับระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพ (Reengineering) โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ (Technology) บนพื้นฐานแนวความคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) ดังนั้น การวัดผลเชิงคุณภาพจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยสร้างประโยชน์ให้กับองค์กร ได้อย่างมากมาย โดยช่วยให้มองเห็นวิสัยทัศน์ขององค์กร ได้ชัดเจนช่วยให้ผลการดำเนินงานขององค์กรดีขึ้น สามารถใช้เป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการทำงานทั่วทั้งองค์กร สามารถช่วยให้กลยุทธ์ที่กำหนดได้รับการความเห็นชอบและยอมรับจากผู้บริหารทุกระดับ ทำให้ทุกหน่วยงานปฏิบัติงานได้สอดคล้องกันตามแผน ช่วยให้มีการจัดแบ่งงบประมาณและทรัพยากรต่างๆ สำหรับแต่ละกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม และเป็นการรวมแผนกลยุทธ์ของทุกหน่วยงานเข้ามาไว้ด้วยกัน ด้วยแผนธุรกิจขององค์กร ทำให้แผนกลยุทธ์ทั้งหมดมีความสอดคล้องกัน สามารถวัดผลได้ทั้งลักษณะเป็นทีมและตัวบุคคล และช่วยในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และวัฒนธรรมขององค์กร โดยอาศัยการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายเป็นเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของพนักงาน อีกทั้งยังทำให้พนักงานเกิดการรับรู้และเข้าใจถึงแนวทางการปฏิบัติงานแต่ละอย่าง ซึ่งจะส่งผลต่อผลการดำเนินงานของผู้อื่นและขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2558)

การวัดผลเชิงคุณภาพ (Balanced Scorecard) สามารถนำไปใช้เป็นการผสมผสานระหว่าง การวัดผลสำเร็จของการปฏิบัติงานในอดีตและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในอนาคตได้ เนื่องจาก Balanced Scorecard มีลักษณะพิเศษอยู่ 4 ประการที่สำคัญ ดังนี้

1) สะท้อนจากบนลงล่าง (Top-Down) ของพันธกิจและกลยุทธ์องค์กร ในทางตรงกันข้าม ตัวชี้วัดต่างๆ ที่บริษัทส่วนใหญ่เฝ้าติดตามมักเป็นในแบบล่างขึ้นสู่บน (Bottom – Up) ซึ่งจะ ได้มาจากกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการอยู่ในแต่ละหน่วยงาน หรือกระบวนการเฉพาะกิจต่างๆ ตามความจำเป็น ซึ่งบ่อยครั้งมักจะ ไม่ค่อยสอดคล้องสัมพันธ์กับกลยุทธ์โดยรวมทั้งหมดขององค์กร

2) เป็นการมองไปข้างหน้า โดยเป็นการเน้นถึงความสำเร็จทั้งในปัจจุบันและอนาคต ตัวชี้วัดต่างๆ ทางการเงินแบบดั้งเดิมนั้น อธิบายเพียงว่าในช่วงระยะเวลาของการรายงานผลครั้งล่าสุดที่ผ่านมา องค์กรดำเนินการ ได้ผลเป็นอย่างไรบ้าง โดยปราศจากการบ่งชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารจะสามารถปรับปรุงผลการดำเนินงานสำหรับระยะเวลาที่เหลือของการรายงานครั้งต่อไปได้อย่างไร

3) ผนวกรวมตัววัดต่างๆ ทั้งภายในภายนอกเข้าด้วยกัน สิ่งนี้ช่วยให้ผู้จัดการมองเห็นจุดต่างๆ ที่ได้ให้ความสำคัญ ช่วยให้เห็นใจได้ว่า ความสำเร็จในอนาคตสำหรับตัวชี้วัดตัวหนึ่ง จะไม่เกิดขึ้นบนความล้มเหลวของตัวชี้วัดอีกตัวหนึ่ง

4) ช่วยให้มีจุดมุ่งหมาย องค์กรบางแห่งติดตามคู่ตัวชี้วัดต่างๆในจำนวนที่มากเกินไปที่จะนำไปใช้ได้จริง แต่ Balanced Scorecard นั้น ต้องการให้ผู้บริหารสามารถบรรลุผลได้กับตัวชี้วัดแค่เพียงบางตัวที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จ ในการดำเนินกลยุทธ์ขององค์กรอย่างแท้จริงเท่านั้น

Samir and Subrata (2006) กล่าวว่า การวัดผลเชิงคุณภาพเป็นการเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ขององค์กรสู่การวัดผลอย่างเป็นระบบขั้นตอนในการสร้างการวัดผลคุณภาพจึงประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1) การวิเคราะห์ธุรกิจทั้งภายในและภายนอกเพื่อให้ทราบถึงสถานะพื้นฐานขององค์กร โดยใช้เครื่องมือต่างๆ เช่น การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) ใช้เครื่องมือ 7S's และรูปแบบของห่วงโซ่อุปทาน (Value Chain Model) เป็นต้น การทราบสถานะพื้นฐานขององค์กรเป็นการเรียนรู้และทำความเข้าใจในองค์กรอย่างเป็นระบบเพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาองค์กรที่ดี และเหมาะสมสำหรับองค์กร ทั้งนี้ สุรสิทธิ์ วชิรขจร (2553) กล่าวว่า การประเมินการถือเป็นขั้นตอนแรกๆ ในการวางแผนกลยุทธ์ โดยบางครั้งจะใช้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเป็นการประเมินสถานการณ์ โดยการที่จะวิเคราะห์หาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมขององค์กรนั้นจำเป็นต้องวิเคราะห์ทั้งจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กรด้วย โดยตัวแบบที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ SWOT Analysis ซึ่งในขั้นตอนนี้จะเป็นความพยายามที่จะตอบคำถามว่า “ปัจจุบันการดำเนินธุรกิจเป็นอย่างไร” โดยในขั้นตอนของการทำ SWOT เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ข้อมูล ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้นั้นจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ซึ่งในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมแบบ SWOT Analysis นั้นเป็นการสะท้อนถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กรได้ รวมทั้งยังทำให้มองเห็นสถานะขององค์กรและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการดำเนินงานซึ่งจะช่วยให้ในการตัดสินใจเลือกดำเนินกลยุทธ์ได้ ทั้งนี้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมจะแบ่งวิเคราะห์ออกเป็น 2 ด้าน คือ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก และการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน โดยปัจจัยภายนอกที่มักจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ เช่น ภัยคุกคามจากคู่แข่งรายใหม่ (Threat of New Entrants) อำนาจต่อรองของลูกค้า (Bargaining Power of Buyers) เป็นต้น ส่วนปัจจัยภายในนั้นเป็นการประเมินสถานภาพของแต่ละปัจจัยในการสร้างจุดแข็งหรือจุดอ่อนให้แก่องค์กร ซึ่งปัจจัยภายในที่มักจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ โครงสร้างองค์กร ระบบและระเบียบวิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศการทำงาน ทรัพยากรการบริหาร

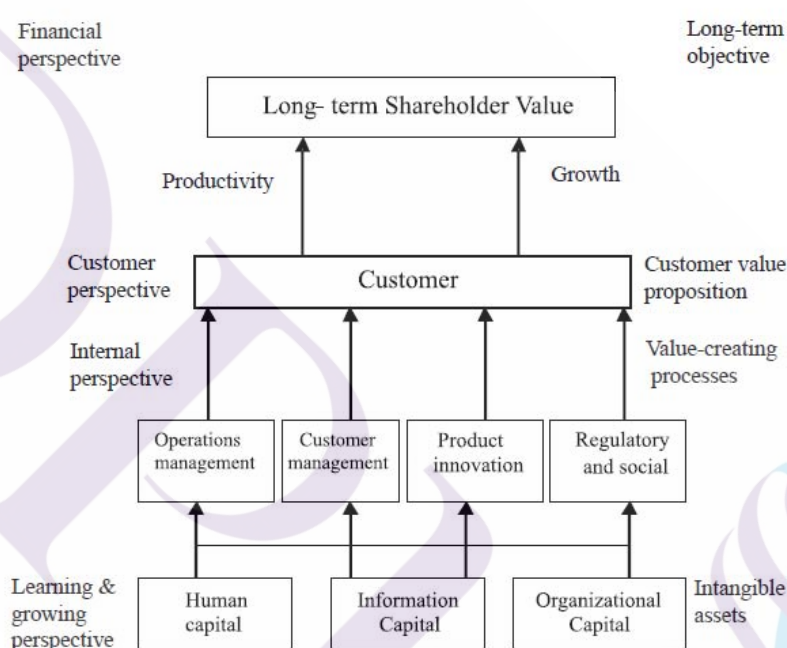
2) กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) และกลยุทธ์ (Strategy) ขององค์กร เพื่อใช้เป็นทิศทางหลักในการดำเนินธุรกิจ โดยเริ่มจากผู้บริหารระดับสูงร่วมกันกำหนดเป้าหมายองค์กรต่างๆ โดยเฉพาะเป้าหมายทางการเงิน เป้าหมายด้านลูกค้า และเป้าหมายในการปรับปรุงกระบวนการภายใน

3) การกำหนดมุมมองที่จะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน มุมมองของแต่ละกิจการจะแตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นฐานของการดำเนินงาน โดยการเชื่อมโยงเป้าหมายกลยุทธ์กับการวัดผลการดำเนินงาน องค์กรควรพยายามแจ้งให้พนักงานทุกระดับได้เข้าใจถึงเป้าหมายกลยุทธ์ระดับองค์กร เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมและได้รับทราบเป้าหมายสูงสุดขององค์กร ซึ่งนำไปสู่การตั้งเป้าหมายแต่ละส่วนงานเพื่อสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายโดยรวมของธุรกิจพร้อมความเชื่อมโยงของผลตอบแทนที่ประเมินจากผลการดำเนินงานเพื่อใช้จูงใจให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (Samir and Subrata, 2006) ทั้งนี้ หลังจากได้มีการทบทวนวิสัยทัศน์และลักษณะพื้นฐานของหน่วยงานเรียบร้อยแล้วสิ่งต่อมาที่จะต้องพิจารณา คือ การกำหนดมิติที่จะใช้ในการประเมินตาม Balanced Scorecard ซึ่ง Kaplan และ Norton (2001a) ได้มีการกำหนดไว้ตามตัวแบบดั้งเดิมเป็น 4 มิติคือ ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านการบริหารจัดการภายใน และด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ซึ่งมีมิติของ Balanced Scorecard แบบดั้งเดิมตามแนวคิดของ Kaplan และ Norton (วิโรจน์ ลักขณาอดิศ, 2552) สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 มิติของ Balanced Scorecard แบบดั้งเดิมตามแนวคิดของ Kaplan และ Norton
ที่มา: วิโรจน์ ลักขณาอดิศ (2552)

4) การจัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) ระดับองค์กร โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในแต่ละมุมมองและเชื่อมโยงความสำเร็จไปสู่ผลสำเร็จที่เป็นเป้าหมายหลัก แผนที่กลยุทธ์นี้จะแสดงให้เห็นความสัมพันธ์อย่างมีเหตุและผลของวัตถุประสงค์กลยุทธ์แต่ละมุมมอง ซึ่งจะนำไปสู่วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ขององค์กร โดยปกติทั่วไปมุมมองด้านการเงินมักเป็นเป้าหมายสูงสุดของธุรกิจทั่วไป ดังนั้น มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการ ภายใน และมุมมองด้านการเรียนรู้และเติบโตจึงเป็นฐาน ในการสร้างเป้าหมายสูงสุด (Samir and Subrata, 2006) ซึ่งแผนที่กลยุทธ์มีรูปแบบดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 แผนที่กลยุทธ์ของ Balanced Scorecard

ที่มา: Isoraite (2008)

จากแผนที่กลยุทธ์ของ Balanced Scorecard โดยสรุปแล้วแผนที่เชิงกลยุทธ์ก็คือแผนภาพที่ได้นำเอาวัตถุประสงค์กลยุทธ์หรือตัวชี้วัดมาเชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ว่า “เมื่อพัฒนาเทคโนโลยีให้ทันสมัยแล้ว (มิติที่ 4) กระบวนการผลิตต้องมีประสิทธิภาพทำให้ผลิตสินค้าได้มากและมีคุณภาพดี (มิติที่3) ส่งผลให้ลูกค้าพึงพอใจ (มิติที่2) เมื่อลูกค้าพึงพอใจก็จะส่งผลให้มีรายได้ทั้งจากลูกค้าเก่าและลูกค้าใหม่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งท้ายสุดแล้วก็คือการมุ่งสู่กำไรสูงสุดของบริษัท (มิติที่1) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการทำแผนที่เชิงกลยุทธ์จะทำให้เรามองเห็นภาพรวมทั้งหมดและในแต่ละหน่วยงานเองก็ควรมีรูปแบบของแผนที่เชิงกลยุทธ์ที่แตกต่างกันไปถ้าหน่วยงานเป็นหน่วยงานขนาดเล็ก

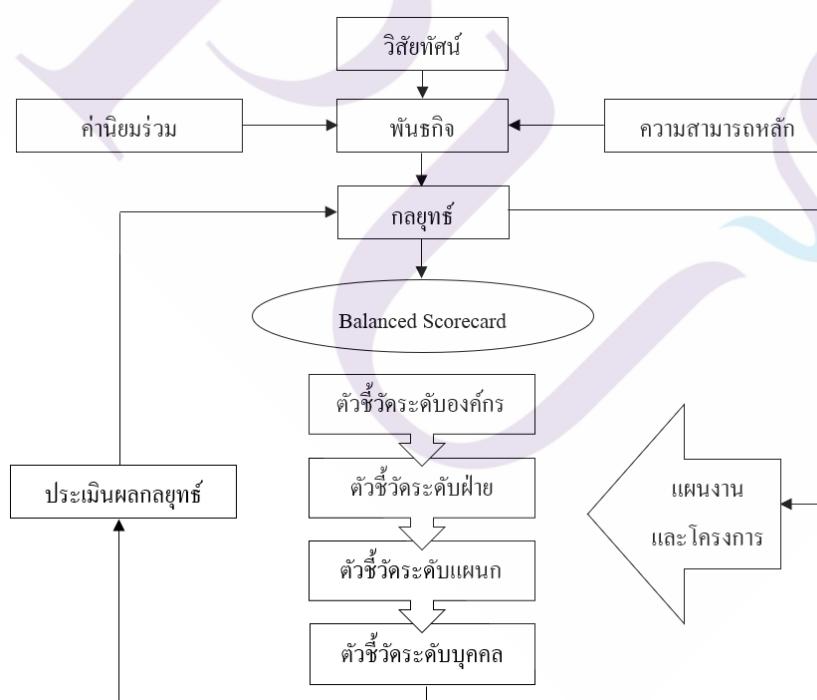
การวัดผลเชิงคุณภาพนี้เราสามารถนำเอาตัวชี้วัดหรือกลยุทธ์มาโยงให้เห็นความสัมพันธ์กันได้เลยซึ่งมีตัวชี้วัดหรือกลยุทธ์ไม่มากอยู่แล้วแต่ถ้าเป็นหน่วยงานขนาดใหญ่ขึ้นเราจะพบว่าตัวชี้วัดและ กลยุทธ์จะมีจำนวนมากถ้าเราจะนำตัวชี้วัดหรือกลยุทธ์มาทำเป็นแผนที่เชิงกลยุทธ์นั้นจะทำให้ยากอย่างยิ่ง ดังนั้นองค์กรจึงจำเป็นต้องนำเอาวัตถุประสงค์ของกลยุทธ์มาเชื่อมโยงกันแทนหรือที่เรียกว่า Objective Map (Isoraite, 2008)

5) การสร้างความชัดเจนในแนวทางกลยุทธ์ แผนที่กลยุทธ์จะประสบความสำเร็จต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ผู้บริหารระดับสูงต้องเห็นชอบและยืนยันในแผนที่กลยุทธ์ที่จัดทำขึ้น เพื่อให้บุคลากรทุกระดับยึดถือและนำไปใช้ในการกำหนดแผนงานการปฏิบัติที่สอดคล้องกันทั่วทั้งองค์กร

6) การกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายสำหรับแต่ละมุมมอง โดยต้องพิจารณาความสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ในแต่ละมุมมอง ทั้งนี้การกำหนดตัวชี้วัดที่ดี (Characteristics of a Good key performance indicators) ต้องสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ขององค์กร เป็นเหตุ (Leading indicators) ของผลสำเร็จ (Lagging indicators) ได้อย่างชัดเจน ประกอบด้วยมิติหรือมุมมอง ที่หลากหลาย โดยแสดงถึงสิ่งที่มีความสำคัญเท่านั้น ซึ่งตัวชี้วัดที่มีความสำคัญนั้นจะมี 2 ลักษณะ ได้แก่ ตัวชี้วัดที่แสดงถึงผลการดำเนินงานที่สำคัญขององค์กร (Performance indicators) และตัวชี้วัดที่ใช้วัดกิจกรรมหรืองานที่มีความสำคัญ ทั้งนี้ตัวชี้วัดที่ดีจะต้องมีบุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบทุกตัวชี้วัดอย่างชัดเจน ในขณะที่เดียวกันองค์กรจะต้องสามารถควบคุมได้อย่างน้อยร้อยละ 80 ของตัวชี้วัดทั้งหมด เนื่องจากถ้าภายในองค์กรประกอบด้วยตัวชี้วัดที่ไม่สามารถควบคุมได้มากเกินไป จะทำให้ตัวชี้วัดนั้นไม่สามารถแสดงถึงความสามารถในการดำเนินงานที่แท้จริงขององค์กร นอกจากนี้ตัวชี้วัดที่ดีต้องช่วยให้ผู้บริหารและบุคลากรสามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้ดี ในการใช้ตัวชี้วัดให้เกิดประโยชน์นั้นนอกจากใช้ในการประเมินผลแล้วต้องสามารถใช้ในการติดตามการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่สำคัญสำหรับองค์กร ผู้บริหารและบุคลากรสามารถที่จะเข้ามาตรวจสอบตัวชี้วัดแต่ละตัว ทำให้สามารถทราบว่าการดำเนินงานของตนเอง หน่วยงานของตนเองและองค์กรเป็นอย่างไร อย่างไรก็ตาม ตัวชี้วัดที่ดีจะต้องไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งภายในองค์กร ซึ่งเป็นข้อที่ควรระวังในการจัดทำตัวชี้วัด เนื่องจากเมื่อมีตัวชี้วัด โดยเฉพาะตัวชี้วัดของหน่วยงานแต่ละหน่วยงานจะทำให้แต่ละหน่วยงานเกิดการแย่งชิงทรัพยากรภายในองค์กรเพื่อที่จะทำให้แต่ละฝ่ายบรรลุถึงเป้าหมายของตัวชี้วัดของตนเองและ การมีตัวชี้วัดของแต่ละหน่วยงาน ทำให้เกิดการไม่ร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานแต่ละหน่วยงาน เนื่องจากหน่วยงานทั้งหลายจะไม่ร่วมมือหรือช่วยเหลือกันเพราะการช่วยเหลือหน่วยงานอื่นจะทำให้หน่วยงานของตนเองไม่บรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดขึ้น

7) การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) เมื่อกำหนดตัวชี้วัดและรายละเอียดต่างๆ ได้ อย่างชัดเจนแล้วข้อมูลที่เกิดขึ้นจะถูกนำไปใช้สำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการ และกำหนดเป็น งบประมาณทั้งงบประมาณดำเนินการ และงบประมาณการเงิน

8) การถ่ายทอด Balanced Scorecard และตัวชี้วัดสู่หน่วยงานย่อย โดยการถ่ายทอด Balanced Scorecard ไปสู่การปฏิบัติ ถ้าเป็นหน่วยงานหรือบริษัทขนาดใหญ่ จะประกอบไปด้วย 4 มิติ ซึ่งการแปลง Balanced Scorecard ลงสู่การปฏิบัติในหน่วยงานย่อยระดับฝ่าย แผนกและบุคคลก็ต้องมี 4 มิติด้วย แต่ถ้าเป็นบริษัทขนาดเล็กจะเป็นไป ในทางกลับกัน ซึ่งบริษัทอาจถ่ายทอด Balanced Scorecard เฉพาะตัวชี้วัดที่สำคัญๆ บางตัวเท่านั้น ลงไปสู่หน่วยงานในระดับย่อยๆ ดังนั้นการแปลง Balanced Scorecard ลงสู่การปฏิบัติจึงเป็นการพิจารณาไปตามความเหมาะสมตามขนาดของ หน่วยงานว่า เป็นหน่วยงานขนาดใหญ่ ขนาดกลาง หรือขนาดเล็ก (สุรสิทธิ์ วชิรขจร, 2553) ทั้งนี้ การถ่ายทอด Balanced Scorecard และตัวชี้วัดขององค์กร ไปสู่ผู้ปฏิบัติการมักจะทำตามลำดับขั้นตอน โครงสร้างขององค์กรจาก Balanced Scorecard สูงสุดระดับองค์กรลงสู่ Balanced Scorecard ระดับ ฝ่าย จากระดับฝ่ายลงสู่ระดับแผนก จากระดับแผนกลงสู่ระดับหน่วย และในหลายองค์กรมีการ ถ่ายทอด Balanced Scorecard ลงไปจนถึงระดับบุคคล ซึ่งรูปแบบการถ่ายทอด Balanced Scorecard และตัวชี้วัดในระดับต่าง ๆ สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 รูปแบบการถ่ายทอด Balanced Scorecard และตัวชี้วัดในระดับต่างๆ

ที่มา: วิโรจน์ ลักษณะอดิศ (2552)

9) การกำหนดแผนปฏิบัติงานตาม Balanced Scorecard ขั้นตอนนี้ถือเป็นขั้นตอนสุดท้าย ก่อนการปฏิบัติตาม Balanced Scorecard ที่สร้างขึ้น โดยองค์กรควรมีการกำหนดขั้นตอนการ ดำเนินการ เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายรวมขององค์กรตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งเอาไว้ในแผนปฏิบัติการ ควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินงานและกำหนดการรายงานผลทั้งในระยะกลาง (Interim Report) และระยะสุดท้าย (Final Report) การวางแผนดำเนินงานส่วนใหญ่มักจะจัดทำขึ้นในรูปแบบ ของ Plan Chart ที่กำหนดไว้ว่าเราจะทำอะไร เมื่อไหร่มีการวางแผนเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อให้ Scorecard ดำเนินงานได้ หรืออาจจะปรับไปผู้พัฒนาให้เป็นองค์กรที่มุ่งเน้นกลยุทธ์เป็นหลักใน การทำงาน (Strategy Focus Organization) ด้วยเป็นการกำหนดการดำเนินงานตามเงื่อนไขหรือมี การกำหนด วันเวลาอย่างชัดเจน (สุรสิทธิ์ วชิรขจร, 2553)

10) การนำ Balanced Scorecard ไปปฏิบัติ ในการดำเนินการประเมินผลองค์กรโดยสิ่ง ที่สำคัญที่สุดที่ควรคำนึงถึง คือ ความสม่ำเสมอในการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อให้ได้ภาพการ ทำงานที่เป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา ซึ่งส่วนใหญ่จะมีการนำเอาระบบสารสนเทศที่ทันสมัยมาช่วย ในการดำเนินงาน นอกจากนั้นแล้วการใช้ Balanced Scorecard ควรเป็นการดำเนินการในวงกว้างทั่ว ทั้งองค์กรกลายเป็นส่วนหนึ่งของงานในแต่ละวัน เพราะการดำเนินงานในลักษณะดังกล่าวจะทำให้ Balanced Scorecard กลายเป็นสิ่งที่บุคลากรจะต้องคำนึงถึงตลอดเวลาคล้ายงานปกติที่จะต้องมีการ รายงานผลงานและควบคุมผลกระทบที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ผู้บริหารต้องมีการติดตามตัวชี้วัดทุกอย่าง สม่ำเสมอ มีการประชุมทุกเดือน เพื่อทบทวนดูว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้สามารถบรรลุตามนั้นหรือไม่ ถ้า ทำได้ตามที่ตั้งไว้ย่อมแสดงถึงว่า องค์กรนั้นๆ ประสบความสำเร็จ แต่ถ้าไม่มีเวลาจะต้องมีการปรับ เวลาไปตามความเหมาะสม แต่ทั้งนี้จะต้องมีการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ (สุรสิทธิ์ วชิรขจร, 2553)

นอกจากผู้วิจัยจะทำการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการวัดผลเชิงคุณภาพ (Balanced Scorecard) แล้วผู้วิจัยยังได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับมูลค่าตามราคาตลาดเพิ่มเติมไว้อีกด้วย โดยมูลค่าตามราคาตลาด (Market Capitalization) หมายถึง มูลค่าตามราคาตลาดโดยรวมของ หลักทรัพย์จดทะเบียน ซึ่งเป็นค่าที่คำนวณจากการนำราคาปิดของหลักทรัพย์จดทะเบียน คูณกับ จำนวนหลักทรัพย์จดทะเบียน โดยในปัจจุบันการคำนวณมูลค่าตามราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์จด ทะเบียน ซึ่งครอบคลุมไปถึงหลักทรัพย์ประเภทหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้ และใบสำคัญแสดง สิทธิในการจองซื้อหุ้นสามัญ (दनัยกานต์ อินทพงษ์, 2553)

มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) เป็นข้อมูลหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของนักลงทุน เนื่องจากมูลค่าตามราคาตลาดช่วยแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการเติบโตหรือความเสี่ยงของแต่ละบริษัท ซึ่งโดยทั่วไปแล้วบริษัทขนาดเล็กจะมีการเติบโตที่สูงกว่าบริษัทขนาดใหญ่ แต่ในขณะเดียวกัน บริษัทขนาดเล็กก็จะมีความเสี่ยงสูงกว่าบริษัทขนาดใหญ่เช่นกัน (Itikorns, 2018) ทั้งนี้ นักลงทุนทั่วโลกมีความเห็นตรงกันเกี่ยวกับประเภทของมูลค่าตามราคาตลาดไว้ว่าสามารถแบ่งได้เป็น 5 ประเภท ดังนี้

1) Mega cap – เป็นประเภทของหุ้นที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ที่สูงกว่า 2 แสนล้านบาท โดยมีน้อยหุ้น ที่จะตกอยู่ในกลุ่มนี้ และส่วนใหญ่จะเป็นผู้นำของอุตสาหกรรมของตน ในตลาดหลักทรัพย์ไทยมีอยู่ 15 บริษัทด้วยกัน เช่น PTT SCC CPN

2) Big/Large cap - เป็นประเภทของหุ้นที่มีมูลค่าตลาด ระหว่าง 1 หมื่นล้านบาท ถึง 2 แสนล้านบาท บริษัทชั้นนำส่วนใหญ่จะตกอยู่ในกลุ่มนี้ เช่น TRUE HMPRO ITD โดยทั่วไปหุ้นในกลุ่ม Large cap จะมีความมั่นคงสูง เช่นเดียวกับ Mega cap ทั้งสองกลุ่มจะถูกเรียกอีกชื่อว่า Blue chip

3) Mid cap - เป็นประเภทของหุ้นที่มีมูลค่าตลาด ระหว่าง 2 พันล้านบาท ถึง 1 หมื่นล้านบาท และโดยทั่วไปจะมีความเสี่ยงที่สูงกว่าสองกลุ่มก่อนหน้า หุ้นในกลุ่ม Growth stock หรือ บริษัทที่มีการเติบโตสูงมักจะตกอยู่ใน Mid cap แม้บริษัทส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้จะไม่ใช้ผู้นำตลาด แต่อาจจะกำลังก้าวเข้าสู่ความเป็นผู้นำได้

4) Small cap - โดยทั่วไปจะเป็นบริษัทใหม่ และมูลค่าตลาด ระหว่าง 300 ล้านบาท ถึง 2 พันล้านบาท แม้โดยทั่วไปบริษัทในกลุ่มนี้จะมีข้อมูลย้อนหลังที่สั้น หุ้นในกลุ่ม Small cap อาจจะทำให้ผลตอบแทนที่สูงมากจากการเติบโตที่ก้าวกระโดด แต่ความเสี่ยงก็จะสูงมากเช่นกัน SUPER เป็นตัวอย่างที่ดี ในปี 2010 มูลค่าตลาดของ SUPER อยู่ที่ 250 ล้านบาท ในปี 2016 มูลค่าตลาดเกือบ 4 หมื่นล้านบาท

5) Micro cap - หุ้นในกลุ่มนี้มักจะถูกเรียกว่า Penny stock หรือ หุ้นด้อยบาท เพราะราคาหุ้นมักจะเป็นหลักสตางค์ หุ้นในกลุ่มนี้จะเป็นบริษัทที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ที่ต่ำกว่า 300 ล้านบาท ก่อนเข้าลงทุนนักลงทุนควรทำความเข้าใจถึงความเสี่ยงและธุรกิจของหุ้นให้ดีเพราะความเสี่ยงจัดว่าอยู่ในอันดับที่สูงที่สุด (Itikorns, 2018)

นอกจากนี้ในการศึกษาเกี่ยวกับตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนพบว่า ตลาดหุ้นมีการตอบสนองต่อข้อมูล กล่าวคือ ข้อมูลใดๆ ที่มีการเผยแพร่ต่อตลาดหลักทรัพย์นั้นจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักลงทุน โดยการตอบสนองของนักลงทุนต่อข้อมูลที่ได้รับ สามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้ (คณัยกานต์ อินทพงษ์, 2553)

1) ระดับต่ำ (Weak Form) ณ ระดับนี้ การเปลี่ยนแปลงของราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์ในปัจจุบัน เป็นผลมาจากข้อมูลราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์ในอดีต กล่าวคือ การกำหนดราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์ที่จะซื้อขายในปัจจุบันจะคำนวณโดยอิงตามราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์ในอดีตเท่านั้น จากการทดสอบของ Fama (1970, อ้างถึงในคณัยกานต์ อินทพงษ์, 2553) พบว่า การเปลี่ยนแปลงของราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์ในตลาดทุนระดับนี้ มีลักษณะเป็นแบบสุ่ม (Random Walk) คือมีความเป็นอิสระต่อกัน จากลักษณะแบบสุ่มเช่นนี้ ทำให้ค่าคาดการณ์เกี่ยวกับเปลี่ยนแปลงของราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์ขึ้นกับราคาในอดีตเท่านั้น ในการทดสอบสมมติฐานประสิทธิภาพตลาดทุน ณ ระดับนี้ จะพิจารณาจากตอบสนองของราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์ต่อราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์ในอดีตว่า อัตราผลตอบแทนไม่ปกติ (Abnormal Return) เท่ากับศูนย์ ซึ่งแสดงว่าตลาดทุนมีประสิทธิภาพต่ำ

2) ระดับปานกลาง (Semi-Strong Form) ณ ระดับนี้ การเปลี่ยนแปลงของราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์ในปัจจุบันไม่ได้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์ในอดีตเท่านั้น แต่จะรวมผลของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์ที่จะซื้อขายในปัจจุบัน โดยการกำหนดราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์ที่จะซื้อขายจะมีการปรับราคาทันทีที่มีการประกาศข้อมูลในตลาดได้อย่างถูกต้องและเป็นกลาง กล่าวคือ ตลาดทุนจะมีความเห็นพ้องกันในราคาที่กำหนดตามข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจของธุรกิจตามที่แสดงไว้ในรายงานการเงินหรือข้อมูลทางบัญชี ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลสาธารณะ (Public Information) ที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้ลงทุน การทดสอบสมมติฐานประสิทธิภาพตลาดทุน ณ ระดับนี้ พิจารณาจากผลตอบแทนของหลักทรัพย์ในช่วงหลังการรายงานทางบัญชีว่า การตอบสนองของราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์ต่อข่าวการประกาศข้อมูลดังกล่าว จะมีผลตอบแทนไม่ปกติ (Abnormal Return) เท่ากับศูนย์ แสดงว่าตลาดทุนมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง

3) ระดับสูง (Strong Form) การเปลี่ยนแปลงของราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์ในปัจจุบัน เป็นผลสะท้อนจากข้อมูลทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นข้อมูลที่ได้รายงานในตลาดหรือเป็นข้อมูลภายในธุรกิจและนักลงทุนทราบข้อมูลเหล่านั้น ดังนั้น การกำหนดราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์จึงไม่สามารถได้รับกำไรเกินปกติได้ แต่ประสิทธิภาพของตลาดทุนระดับนี้เกิดได้ยาก เพราะเนื่องจากผู้จัดทำข้อมูลภายในย่อมไม่เปิดเผยข้อมูลนั้นง่ายๆ การเข้าถึงข้อมูล (Information Access) จึงมิใช่เรื่องที่สามารถทำได้สะดวก

การทดสอบสมมติฐานประสิทธิภาพตลาดทุน ณ ระดับนี้ยังมีแนวคิดเช่นเดียวกับแนวคิดของสมมติฐานประสิทธิภาพตลาดทุน 2 ระดับที่กล่าวมา คือ การตอบสนองของราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์ต่อข้อมูลทั้งภายในธุรกิจและภายนอกธุรกิจ จะมีผลตอบแทนไม่ปกติเท่ากับศูนย์ และราคาของหลักทรัพย์จะปรับตัวอย่างรวดเร็วเพื่อตอบสนองต่อข่าวสารนั้น

2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Atkinson and Epstein (2000) ได้ศึกษาถึงความสามารถของ Balanced Scorecard โดยเน้นกรณีศึกษาของ Montreal Bank ในประเทศแคนาดา ซึ่งได้มีการนำไปใช้เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการภายในองค์กรของผู้บริหารองค์กร ผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียภายในองค์กร โดยพบว่าบทบาทที่สำคัญที่สุดของ Balanced Scorecard คือ การทำงานอย่างเป็นระบบในการประเมินผลการปฏิบัติงาน และความสามารถในการช่วยสื่อสารภายในองค์กร รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น อีกทั้งนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่ได้รับในระดับปฏิบัติการ โดย Atkinson and Epstein พบว่า Balanced Scorecard ถือเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้องค์กร ดังนั้นการจัดการการดำเนินงานและการจัดการเชิงกลยุทธ์ จำเป็นที่จะต้องนำเอา Balanced Scorecard มาใช้ในการสร้างระบบการจัดการใหม่ ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารระดับสูงสามารถปรับปรุงการดำเนินงานภายในองค์กร สามารถการเปลี่ยนแปลงองค์กร รวมถึงสามารถสร้างนวัตกรรมในระดับองค์กรต่างๆ ได้ นอกจากนี้ (Denton and White , 2000) ได้ทำการศึกษาแนวทางการใช้ Balanced Scorecard ในการจัดการการดำเนินงานของโรงแรม และผลการวิจัยพบว่า Balanced Scorecard สามารถช่วยในการปรับปรุงการบริหารจัดการโรงแรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มรายได้ การสร้างผลกำไรที่มากขึ้น และนำไปสู่ความสามารถในการลงทุนเพิ่มขึ้นได้ทั้งจากนักลงทุน และผู้ถือหุ้นเดิม เนื่องจากการศึกษาพบว่า Balanced Scorecard สามารถคาดการณ์แนวทางการปรับกลยุทธ์เพื่อพัฒนาโรงแรม อีกทั้งมีส่วนทำให้ผู้บริหารมองเห็นปัญหาในการบริหารจัดการ โรงแรม และให้มุมมองภาพรวมสำหรับโรงแรมทั้งหมดในเครือ จึงนำไปสู่การแก้ปัญหาและการพัฒนากลยุทธ์ที่รวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

การศึกษายังพบว่า Balanced Scorecard มีส่วนช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งในทุกกิจกรรมของธุรกิจภายในโรงแรมได้ หากผู้บริหารมุ่งเน้นในเรื่องของคุณภาพการบริการ และทรัพยากรบุคคลเป็นหลัก และยังมีการศึกษาการเชื่อมโยงระหว่างการวัดผลเชิงคุณภาพ หรือ Balanced Scorecard กับองค์กรขนาดใหญ่ และปัจจัยทางการตลาด โดยเน้นการศึกษาในเรื่องของผลกระทบ Balanced Scorecard ต่อสมรรถนะขององค์กรในกลุ่มบริษัทอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในออสเตรเลีย จำนวน 66 บริษัท ซึ่งพบว่า Balanced Scorecard สามารถช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กรในกลุ่มบริษัทอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในออสเตรเลียได้อย่างมาก สามารถช่วยให้การจัดการดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น สามารถทำให้ผู้บริหารมองเห็นภาพรวมขององค์กรได้มากขึ้น และนำไปสู่การตัดสินใจลงทุนเพิ่มขึ้นได้ เนื่องจาก Balanced Scorecard ช่วยให้องค์กรมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพอันนำไปสู่การประหยัดต้นทุนการดำเนินงาน และต้นทุนการผลิตภายในองค์กรได้ (Hoque and James, 2000) เช่นเดียวกับ (Malmi, 2001) ที่ได้ทำการศึกษาวัตถุประสงค์ของการใช้ Balanced Scorecard ของบริษัทในประเทศฟินแลนด์

จากการศึกษาพบว่า แรงจูงใจที่นำไปสู่การยอมรับการใช้ Balanced Scorecard มีทั้งหมด 5 ประการ ได้แก่ (1) การใช้ Balanced Scorecard เพื่อช่วยในการแปลกลยุทธ์ขององค์กรสู่การปฏิบัติงาน (2) การใช้ Balanced Scorecard เพื่อการจัดการ กับการเปลี่ยนแปลงขององค์กร (3) การใช้ Balanced Scorecard เพื่อทำโครงการที่มีคุณภาพและนำไปสู่การได้รับรางวัล (4) การใช้ Balanced Scorecard เพื่อตอบสนองต่อรูปแบบและแนวคิดการบริหาร และ (5) การใช้ Balanced Scorecard เพื่อตอบสนองต่อการควบคุมงบประมาณในการดำเนินงาน และการผลิตขององค์กร (Malmi, 2001)

Hagigi (2004) ได้รายงาน การศึกษาการพัฒนาการวัดผลการปฏิบัติงาน โดย Balanced scorecard ในหน่วยงานกระทรวงสาธารณสุขในรัฐแคลิฟอร์เนีย (ศูนย์พยาบาลเด็ก) โดยพัฒนามาหลักการวัดผลการปฏิบัติงาน Balanced scorecard มาใช้เนื่องจากว่าตามกฎหมาย The Government Performance and Results Act ที่ประกาศใช้ในปี ค.ศ. 1993 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องสร้างความไว้วางใจ (Accountability) โดยต้องมีการกำหนดแผนสำหรับหน่วยงานตั้งเป้าหมาย และวางโปรแกรมการดำเนินงาน และวัดผลปฏิบัติงาน โดยระบบดังกล่าวจะเป็นตัวประเมินเงินทุนที่จะช่วยสนับสนุน จากภาครัฐ จากการที่ Balanced scorecard เป็นเครื่องมือที่รวมความสมบูรณ์ของการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กร ช่วยให้องค์กรจัดสรรและบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความเหมาะสม ผลการออกแบบและการประยุกต์ใช้ตัววัดปฏิบัติงานในหน่วยงานรัฐดังกล่าวอยู่ระหว่างกำลังได้รับการการพัฒนา นับเป็นสิ่งสำคัญและมีความท้าทายอย่างยิ่งที่หน่วยงานที่ประกอบด้วยคนหลากหลาย เช่น ในหน่วยงานดังกล่าวจะนำตัววัดผลการปฏิบัติงาน Balanced scorecard ไปใช้

การวัดผลการปฏิบัติงานนั้นจำเป็นต้องมีการถ่วงดุลในการวัดในบุคคลแต่ละกลุ่มในแต่ละวัฒนธรรม และต้องคำนึงถึงในแง่ของเศรษฐกิจสังคมอีกด้วยเพื่อที่จะช่วยเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อบรรลุความสำเร็จตามปณิธานขององค์กรที่ตั้งไว้ได้ (Hagigi, 2004)

Al Hedaithy (2005) ได้รายงาน การศึกษาการใช้หลักการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาตัววัดผลการปฏิบัติงานเชิงกลยุทธ์ในองค์กรขนาดเล็ก ศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการพัฒนาตัววัด Balanced scorecard ที่มีในองค์กรรัฐบาลขนาดเล็กและที่ทำในหน่วยงานธุรกิจเอกชนขนาดเล็ก โดยใช้หลักในการวิเคราะห์ (Analytic approach) โดยจะนำมาใช้ในการพัฒนาฐานความคิดของ Balanced scorecard ตามหลักของ Saaty's analytic hierarchy process (AHP) โดยจัดให้มีกรอบการพัฒนา Balanced scorecard และมีทีมงานในการดำเนินงานเป็นองค์กรทดลอง เป็นหน่วยงานเอกชน และราชการขนาดเล็กอย่างละหนึ่งแห่ง ทั้งคู่อยู่ในรัฐฟลอริดา หลังจากนั้นก็ใช้วิธีการส่งแบบสอบถามไปยังหน่วยรัฐบาลและเอกชนขนาดเล็กอื่น ๆ แบบสุ่มอย่างง่าย (Simple random sample) จากการศึกษาพบว่า หลักการวิเคราะห์ (Analytic approach) เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาตัววัดผล โดยใช้หลักการ Balanced scorecard ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้มีมุมมองที่กว้างขึ้นสำหรับการเลือกตัววัดผลการปฏิบัติงาน จากผลการศึกษาพบว่า หน่วยงานเอกชน ให้ความสำคัญในมุมมองด้านการเงินมากที่สุด ขณะที่หน่วยราชการจะให้ความสำคัญ ในมุมมองด้านกระบวนการภายใน อย่างไรก็ตามไม่มีหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนมีความเชื่อว่าควรให้ลูกค้ำมีส่วนโดยตรง ในการวางแผนกลยุทธ์หรือการสร้างตัววัดผลการปฏิบัติงาน และจากการสำรวจ พบว่า ร้อยละ 59 ของแบบสอบถามที่ตอบกลับมาทั้งหมดร้อยละ 7 ของหน่วยงานราชการขนาดเล็ก และร้อยละ 31 ของแบบสอบถามที่ตอบกลับมาทั้งหมดร้อยละ 39 ของหน่วยงานเอกชนขนาดเล็ก มีการนำการวางแผนกลยุทธ์และตัววัดผลการดำเนินงานมาใช้ ซึ่งให้เห็นว่า หน่วยงานต่าง ๆ ที่สำรวจส่วนใหญ่ ไม่มีการจัดทำแผนงานและไม่มีตัวผลการปฏิบัติงาน จากการสำรวจยังพบอีกว่าหน่วยงานของรัฐบาลขนาดเล็กจะใช้วิธีการวัดผลการปฏิบัติงาน โดยปริมาณงานที่ทำ (Work volume) แทนที่จะใช้การวัดผลแบบโปรแกรม ส่วนองค์กรเอกชนขนาดเล็กมีแนวโน้มที่จะใช้การทำการสูงสุดและการควบคุมต้นทุนเป็นตัววัดผลการดำเนินงาน

จากการศึกษาเกณฑ์มาตรฐาน Balanced Scorecard ของมหาวิทยาลัยแห่งแคลิฟอร์เนีย ที่ซานดิเอโก โดยมหาวิทยาลัยแห่งแคลิฟอร์เนียได้นำเอาระบบ Balanced Scorecard มาใช้เป็นเวลากว่า 10 ปี ซึ่งจากการศึกษาพบว่า สามารถนำเอา Balanced Scorecard มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวกับหอพักนักศึกษาในมหาวิทยาลัยสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้สูงถึง 300,000 เหรียญสหรัฐต่อปี ซึ่งเป็นผลมาจากการวิเคราะห์ผ่าน Balanced Scorecard นอกจากนี้ยังทำให้มหาวิทยาลัยแห่งแคลิฟอร์เนียมีรายรับสุทธิเพิ่มมากขึ้น และสามารถลดค่าที่พักให้กับนักศึกษาได้ ซึ่งเป็นการช่วยเหลือผู้ปกครองได้อีกทางหนึ่งด้วย (ที่มา: UCSD External Relations Department, 2005)

Quesado (2005) ได้ดำเนินการศึกษาความสามารถของ Balanced Scorecard ในการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ ด้วยการวิเคราะห์เชิงประจักษ์ในบริษัทโพรดักส์ขนาดใหญ่ โดย Quesado ได้สนับสนุนให้องค์กรขนาดใหญ่ในประเทศโพรดักส์นำเอา Balanced Scorecard มาใช้ในองค์กร และการศึกษาพบว่า Balanced Scorecard มีส่วนในเรื่องของการจัดการเชิงกลยุทธ์ การบริหารจัดการภายในองค์กร ถึงร้อยละ 84.6 ทั้งเรื่องของการจัดการทั่วไป และการจัดการทรัพยากรบุคคล เช่น การปรับตำแหน่งบุคลากรภายในองค์กร ในขณะเดียวกัน Balanced Scorecard มีส่วนช่วยในเรื่องของการสื่อสารภายในองค์กรให้เป็นไปตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์กรถึงร้อยละ 76.9 นอกจากนี้ยังพบว่า Balanced Scorecard ช่วยลดภาระการดำเนินการตามกลยุทธ์ และการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาด ร้อยละ 69.2 และมีส่วนช่วยในเรื่องของการปรับปรุงเกณฑ์การวัดประสิทธิภาพขององค์กรร้อยละ 65.4

Ballvé (2006) ได้ทำการศึกษาการสร้างองค์ความรู้ในองค์กรด้วย Balanced Scorecard โดยเน้นในเรื่องการผลการนำ Balanced Scorecard มาใช้ในการจัดการขั้นพื้นฐานขององค์กร โดยพบว่า Balanced Scorecard เป็นระบบการจัดการขั้นพื้นฐานที่มีแบบแผนสมบูรณ์ และมีศักยภาพในการจัดการอย่างมาก สามารถครอบคลุมตั้งแต่ระบบการวางแผนที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์การวัดทั้งหมดในระดับองค์กร ไปจนถึงระบบการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานภายในองค์กร ดังนั้น ความสามารถของ Balanced Scorecard ไม่ใช่เพียงแค่การจัดการที่มีประสิทธิภาพ และการวัดผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือเบื้องต้นที่ช่วยให้บุคลากรในองค์กรสามารถตีความ ปรับเปลี่ยน และผสมผสานธุรกิจขององค์กรร่วมกับสภาพตลาด และบุคคลภายในองค์กรอีกด้วย ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญเกี่ยวกับความสามารถของ Balanced Scorecard ในการช่วยให้องค์กรสามารถปรับตัวเข้ากับภาคส่วนต่างๆ ในสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

Bhagwat และ Sharma (2007) ได้ทำการศึกษาการวัดประสิทธิภาพของการจัดการห่วงโซ่อุปทานโดยการใช้ Balanced Scorecard กรณีศึกษาองค์กรในอินเดีย ผลการศึกษาพบว่า Balanced Scorecard ไม่เพียงแต่ช่วยให้องค์กรต่างๆ ในประเทศอินเดียสามารถติดตามการดำเนินงานได้รวดเร็วและกว้างขึ้น แต่ยังสามารถช่วยปรับปรุงการทำงานภายในและภายนอกองค์กรได้อีกด้วย โดย Balanced Scorecard มีส่วนทำให้นักลงทุนหันมาสนใจลงทุนในองค์กรนั้น ๆ มากขึ้น เนื่องจาก ให้องค์กรมีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ จนนำไปสู่การลดต้นทุนในการดำเนินงานและการผลิต ซึ่งส่งผลให้องค์กรมีรายได้ และกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Ottoboni (2002) ที่กล่าวถึง Balanced Scorecard ว่า “Balanced Scorecard ช่วยรักษาความสมดุลระหว่างการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขัน ระยะยาวขององค์กร และความสนใจของนักลงทุนในรายงานทางการเงิน ซึ่งในบริบทของกลยุทธ์ การแข่งขันนั้น หมายถึง การสร้างมูลค่าในอนาคตผ่านการลงทุนในลูกค้า ผู้ผลิต จัดจำหน่าย พนักงาน กระบวนการ เทคโนโลยี และนวัตกรรม”

Bedford, Brown, Malmi และ Sivabalan (2008) ได้ทำการศึกษา Balanced Scorecard และผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานในองค์กรในประเทศออสเตรเลีย และผลการศึกษาพบว่า Balanced Scorecard มีอิทธิพลต่อระบบผลตอบแทนและการสร้างแรงจูงใจให้กับพนักงาน โดยสามารถช่วยให้ผู้บริหารสามารถประเมินความสามารถของพนักงานและ สามารถวิเคราะห์การให้ผลตอบแทนกับพนักงาน ได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งการนำเอา Balanced Scorecard มาใช้ในระบบผลตอบแทนภายในองค์กรสามารถช่วยสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับพนักงานได้อีกด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า Balanced Scorecard สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้หลายระดับภายในองค์กร

De Geuser (2009) ได้ทำการศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานด้วย Balanced Scorecard โดยทำการศึกษาโรงแรมทั้งหมด 76 แห่งในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งผลการศึกษาพบว่า Balanced Scorecard สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานภายในโรงแรมทั้ง 76 แห่งในประเทศสหรัฐอเมริกา โดย Balanced Scorecard สามารถช่วยปรับปรุงและบูรณาการการบริหารจัดการภายในโรงแรมได้ ทั้งในส่วนของการบริหารจัดการ กระบวนการดำเนินงาน และการเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในองค์กร ทำให้พนักงานสามารถเข้าใจเป้าหมายและกลยุทธ์ การดำเนินงานขององค์กรได้ ซึ่งนำไปสู่ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถวางแผนกระบวนการต่างๆ และความสามารถในการบริการที่เป็นเลิศของพนักงานในโรงแรม

Rautiainen (2009) ได้ทำการศึกษาเหตุผลและการตัดสินใจนำเอา Balanced Scorecard มาใช้ในการบริหารจัดการและวัดผลการดำเนินงานของเทศบาลในประเทศฟินแลนด์ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า สาเหตุที่เทศบาลในประเทศฟินแลนด์นำเอา Balanced Scorecard มาใช้นั้น มี 3 ประการ คือได้ตรวจสอบการยอมรับ BSC มาใช้ในเขตเทศบาล ได้แยกความแตกต่างระหว่างแรงจูงใจออกเป็น 3 แบบ (1) ความต้องการเลียนแบบอย่างองค์กรที่สามารถพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านการใช้ Balanced Scorecard (2) การเล็งเห็นถึงความสามารถของ Balanced Scorecard ในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานภายในองค์กร และ (3) ทศนคติและแรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากการทดลองใช้ Balanced Scorecard ภายในองค์กร นอกจากนี้ยังพบว่า การตัดสินใจนำเอา Balanced Scorecard มาใช้ในองค์กรไม่ได้ขึ้นอยู่กับผู้บริหารเพียงบุคคลเดียว แต่บุคลากรภายในองค์กรที่ระดับมีส่วนในการตัดสินใจนำ Balanced Scorecard มาใช้ในองค์กร เนื่องจากบุคลากรทุกระดับภายในเทศบาลเชื่อว่า Balanced Scorecard สามารถช่วยให้องค์กรสามารถมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากขึ้น

Gomes และ Liddle (2009) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การใช้ Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือ ในการจัดการผลการปฏิบัติงานสำหรับองค์กรภาคที่สาม (องค์กรพัฒนาเอกชน) : กรณีศึกษามูลนิธิ Arthur Bernardes ประเทศบราซิล ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเอา Balanced Scorecard มาใช้ร่วมกับทฤษฎีการจัดการภาครัฐของมูลนิธิ Arthur Bernardes ประเทศบราซิล ซึ่งผลการศึกษาพบว่า บุคลากรในมูลนิธิ Arthur Bernardes ประเทศบราซิล ใช้กลยุทธ์การดำเนินงานตามแนวคิด และทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการจัดการภาครัฐแบบดั้งเดิม ซึ่งในเบื้องต้น บุคลากรส่วนใหญ่มองว่าการนำเอา Balanced Scorecard มาใช้อาจไม่จำเป็นมากนัก ต่อมาเมื่อมีการนำเอา Balanced Scorecard มาทดลองใช้ในการวัดผลการปฏิบัติงานภายในมูลนิธิ พบว่า การประยุกต์ใช้ Balanced Scorecard ร่วมกับการจัดการภาครัฐแบบดั้งเดิมสามารถขับเคลื่อนองค์กรให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และมีความคล่องตัวมากขึ้น จึงเห็นสมควรว่า องค์กรไม่แสวงหากำไรควรนำเอา Balanced Scorecard มาปรับใช้เช่นกัน เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานและความคล่องตัวขององค์กรภาครัฐอื่นๆ ซึ่งผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Kaplan และ Norton (2001b) ว่าองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรควรวางลูกค้ำไว้บนสุดของแผนยุทธศาสตร์ของตน โดยผู้สนับสนุนองค์กรเหล่านี้ควรได้รับการพิจารณาให้เป็น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ เพื่อให้มั่นใจในความชอบธรรมในการปฏิบัติงานและสามารถพัฒนาองค์กรเหล่านี้ได้อย่างยั่งยืนได้ ทั้งนี้ การนำเอา Balanced Scorecard มาใช้ในองค์กรประเภทไม่แสวงหากำไร ควรเน้นไปในเรื่องของความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรมากกว่าการแข่งขันทางธุรกิจ

Tan และ Smyrnios (2011) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพการทำงานของวิสาหกิจขนาดกลางและเล็กของออสเตรเลียที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว เนื่องจากส่วนใหญ่แล้ว Balanced Scorecard มักถูกนำมาใช้ในองค์กรขนาดใหญ่ ทั้งในเรื่องของการดำเนินงาน การวางแผนงาน แต่การศึกษาเกี่ยวกับการนำเอา Balanced Scorecard มาใช้ในธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กยังมีไม่มากนัก อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาค้นคว้า การประยุกต์ใช้ Balanced Scorecard ในองค์กรวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก สามารถช่วยให้องค์กรวิสาหกิจปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นได้ ทำให้ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับธุรกิจของตน อันจะส่งผลให้ผู้บริหารสามารถกำหนดแนวทางในการพัฒนาธุรกิจของตนได้

Quesado, Guzmán and Rodrigues (2012a) ได้ทำการศึกษา Balanced Scorecard ในองค์กรเอกชน ประเทศโปรตุเกส และในปีเดียวกันนั้น Quesado, Guzmán and Rodrigues (2012b) ยังได้ทำการศึกษา Balanced Scorecard ในองค์กรภาครัฐ ประเทศโปรตุเกสโดยอาศัยพื้นฐานแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับ Balanced Scorecard โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุถึงผลประโยชน์และการเปลี่ยนแปลงที่ได้จากการนำ Balanced Scorecard ไปใช้ในองค์กรภาครัฐในประเทศโปรตุเกส (เทศบาล และ โรงพยาบาล) และองค์กรเอกชนในประเทศโปรตุเกส (บริษัทขนาดใหญ่ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม) โดยศึกษาในส่วนของการวิเคราะห์ต้นทุน หรือผลประโยชน์ของการดำเนินงานองค์กรส่วนใหญ่ จากการศึกษาค้นคว้า ในส่วนขององค์กรและบริษัทเอกชน มีการนำ Balanced Scorecard ไปใช้ในเรื่องของการปรับปรุงในการจัดตำแหน่งระหว่างวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และการดำเนินการ ร้อยละ 79.5 รองลงมาได้มีการนำ Balanced Scorecard ไปใช้ในเรื่องของการสื่อสารและการชี้แจงกลยุทธ์ภายในองค์กร ร้อยละ 69.2 ในส่วนขององค์กรภาครัฐมีการนำ Balanced Scorecard ไปใช้เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินการตามกลยุทธ์และการพัฒนาเพิ่มเติมถึง ร้อยละ 91.7 รองลงมาได้มีการนำ Balanced Scorecard ไปใช้ในเรื่องของการปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กร ร้อยละ 83.3 ซึ่งผลการศึกษานี้สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงานของ BSC ในองค์กรภาครัฐและเอกชนในประเทศไทย
โปรตุเกส

ผลประโยชน์	(%) องค์กร ภาคเอกชน	(%) องค์กร ภาครัฐ
ช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินการตามกลยุทธ์และการพัฒนาเพิ่มเติม	51.3	91.7
การสื่อสารและการชี้แจงกลยุทธ์ภายในองค์กร	69.2	75.0
การพัฒนาระบบที่สอดคล้องกันของวัตถุประสงค์และตัวชี้วัด	74.4	66.7
การปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กร	53.8	83.3
ผลประกอบการทางเศรษฐกิจและการเงินที่เพิ่มขึ้น	17.9	41.7
การปรับปรุงในการจัดตำแหน่งระหว่างวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และการดำเนินการ	79.5	58.3
ให้การสนับสนุนการดำเนินการเปลี่ยนแปลง	30.8	50.0
ผลสัมฤทธิ์ของการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ทีมงาน พื้นที่ และภาคส่วน	17.9	33.3
การปรับปรุงการเรียนรู้เชิงกลยุทธ์ (การควบคุมและข้อเสนอแนะ)	48.7	50.0
การปรับปรุงความใส่ใจที่มีให้กับลูกค้า/ประชาชน/ผู้ใช้	20.5	50.0
การลดความสำคัญของมาตรการทางการเงินในระยะสั้น	12.8	8.3
การให้ความสำคัญ/บูรณาการกรณีประสิทธิภาพที่ไม่ใช่ทางการเงิน	51.3	41.7
การลงทุนในสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเพิ่มขึ้น	2.6	8.3
การเปลี่ยนกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์	28.2	41.7
การควบคุมค่าใช้จ่ายมีประสิทธิภาพมากขึ้น	35.9	50.0
การปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และ/หรือ การให้บริการ	23.1	50.0
อำนวยความสะดวกในการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานระหว่างองค์กรต่างๆ	33.3	16.7
การปรับปรุงการตัดสินใจด้วยการลดความขัดแย้งภายใน	15.4	16.7

ที่มา : Quesado, Guzmán and Rodrigues (2012a, 2012b)

จากตารางที่ 2.1 พบว่าการนำการวัดผลเชิงกลยุทธ์มาใช้ในองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ในประเทศโปรตุเกสนั้น Balanced Scorecard มีส่วนช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินการตามกลยุทธ์และการพัฒนาเพิ่มเติมขององค์กรภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ 91.7 มากกว่าองค์กรภาคเอกชน ที่คิดเป็นร้อยละ 51.3 ช่วยในการพัฒนาระบบที่สอดคล้องกันของวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดขององค์กรภาคเอกชนคิดเป็นร้อยละ 74.4 และองค์กรภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ 66.7 ช่วยเรื่องการปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กรในองค์กรภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ 83.3 องค์กรภาคเอกชน คิดเป็นร้อยละ 53.8 ช่วยเรื่องการปรับปรุงในการจัดตำแหน่งระหว่างวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และการดำเนินการในองค์กรภาคเอกชน คิดเป็นร้อยละ 79.5 ในองค์กรภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ 58.3 และช่วยอำนวยความสะดวกในการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานระหว่างองค์กรต่างๆ ในองค์กรภาคเอกชน คิดเป็นร้อยละ 33.3 ในองค์กรภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ 16.7 จากตารางข้างต้นเห็นได้ว่าในต่างประเทศการนำ Balanced Scorecard มาใช้ภายในองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนนั้น ส่วนใหญ่ภาครัฐได้รับประโยชน์มากกว่า อาจเป็นเพราะในต่างประเทศขององค์กรภาครัฐมีศักยภาพในการดำเนินงานต่างๆของประเทศมากกว่าองค์กรภาคเอกชนนั่นเอง

Xavier (2012) ได้ศึกษาคุณภาพความเหมาะสมของ BSC ในสถาบันการเงิน โดยพบว่า Balanced Scorecard มีส่วนช่วยในการสื่อสารและการเผยแพร่วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ไปยังระดับต่างๆ ขององค์กร ทั้งในเรื่องของการดำเนินการในการวางแผนองค์กร และการกำหนดเป้าหมาย การปฏิบัติงานในระดับต่างๆ ขององค์กร อีกทั้งยังพบว่า Balanced Scorecard มีส่วนช่วยในการจัดการและการแก้ปัญหาภายในองค์กรเมื่อเกิดผลกระทบต่อการกำหนดเป้าหมายหรือการริเริ่มดำเนินงานตามเป้าหมาย และช่วยให้แผนปฏิบัติการดำเนินงานภายในองค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ รวมไปถึงมีส่วนช่วยในการจัดสรรทรัพยากรให้กับโครงการต่างๆ ภายในองค์กรอีกด้วย นอกจากนี้ Madsen (2013) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจและเหตุผลของการนำเอา Balanced Scorecard มาใช้ในองค์กร ในประเทศแถบสแกนดิเนเวีย โดยทำการสัมภาษณ์ผู้บริหาร 39 คนจากหลายองค์กรในสแกนดิเนเวีย ที่ได้มีการนำ Balanced Scorecard มาใช้ ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ นำ Balanced Scorecard มาใช้ เนื่องจากต้องการเน้นในเรื่องของการปรับปรุงกระบวนการวัดผลเชิงปฏิบัติงานของพนักงาน และเน้นเรื่องของการจัดการงบประมาณ การกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงาน รวมถึงเน้นความสำคัญ ในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงนโยบายขององค์กร นอกจากนี้ผู้บริหารบางคนยังเน้นย้ำถึงการนำเอา Balanced Scorecard มาใช้ควบคู่กับแนวความคิดทางสังคมและวัฒนธรรมที่ขยายกว้างขึ้นด้วย

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ Balanced Scorecard ในภาคธนาคาร ผู้วิจัย พบงานวิจัยของ Albright and Burgess (2013) ที่ได้ทำการศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุดสำหรับพนักงานธนาคารด้วยการประยุกต์ใช้ Balanced Scorecard พบว่า Balanced Scorecard ช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำผลการประเมินการดำเนินงานมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนกลยุทธ์ขององค์กรได้อย่างสมดุล และสามารถนำ Balanced Scorecard ในการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานแต่ละบุคคล และหน่วยงานในภาคธุรกิจได้เป็นอย่างดี รวมถึงทำให้ผู้บริหารมีความสามารถในระบบการให้รางวัลของพนักงานในองค์กรได้อีกด้วย ซึ่งจะทำให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กรดีขึ้น นำไปสู่ความเชื่อมั่นของนักลงทุน และลูกค้าของธนาคาร นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบงานวิจัยของ Öztürk และ Coskun (2014) ที่ได้ศึกษาวิธีการเชิงกลยุทธ์จากการใช้ Balanced Scorecard เพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพของธนาคาร และ งานวิจัยของ Tominac (2014) ที่ได้ศึกษาความเป็นไปได้ของการประยุกต์ใช้ Balanced Scorecard ในธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีผลการศึกษาในทิศทางเดียวกัน โดยพบผลการศึกษาเพิ่มเติมว่า การนำเอา Balanced Scorecard มาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรช่วยเกิดความสามัคคีในหมู่พนักงาน และทำให้พนักงานในธนาคารสามารถเข้าใจเป้าหมายของผู้บริหาร และคงไว้ ซึ่งแนวทางหลักสำคัญของธนาคารได้ นอกจากนี้ยังพบการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ Balanced Scorecard ในภาคสาธารณสุข ผู้วิจัยพบงานวิจัยของ Pereira (2005) ที่ได้ทำการศึกษาการจัดแนวทางการเปลี่ยนแปลง กลยุทธ์ และประสิทธิภาพการทำงานในบริการสาธารณะ ด้วย Balanced Scorecard และงานวิจัยของ Kollberg และ Elg (2011) ที่ได้ทำการศึกษาผลของการนำ Balanced Scorecard มาใช้ในการบริการด้านสาธารณสุข และงานวิจัยของ Bisbe และ Barrubés (2012) ที่ทำการศึกษา การใช้ Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการสำหรับการประเมินและติดตามการใช้กลยุทธ์ในองค์กรด้านสาธารณสุข โดยงานวิจัยทั้ง 3 เรื่องนี้มีผลการศึกษาไปในทิศทางเดียวกันว่า ตั้งข้อสังเกตว่า Balanced Scorecard มีศักยภาพที่จะนำองค์กรไปสู่การดำเนินงานตามกลยุทธ์ให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น โดยจำเป็นต้องอาศัย เกณฑ์การวัดผลที่มีความเชื่อมั่น และการสังเกตการณ์ควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้ Balanced Scorecard สามารถช่วยให้การบริการสาธารณสุขเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ ซึ่งนำไปสู่ความพึงพอใจของผู้ที่เข้ามาใช้บริการ จึงสามารถสร้างรายได้ และกำไรสุทธิให้กับองค์กรได้มากขึ้น อย่างไรก็ตามการศึกษาดังกล่าวมุ่งเน้นให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วย Balanced Scorecard อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้องค์กรด้านสาธารณสุขสามารถปรับปรุง และพัฒนาองค์กรได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ในส่วนของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับราคาตลาดหลักทรัพย์และมูลค่าตามราคาตลาด ผู้วิจัยพบงานวิจัยของ ดนัยกานต์ อินทพงษ์ (2553) ที่ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ โดยปัจจัยที่นำมาศึกษามี 6 ปัจจัย คือ มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น (BVPS) อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CURR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DE) อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (FAT) มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (MCAP) และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ของหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษาโดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ โดยข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2547 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2553 ผลศึกษาพบว่า มูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (BVPS) มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (MCAP) และอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (FAT) มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ ณ ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติร้อยละ 99 โดยทั้งหมดมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ และเป็นไปตามสมมติฐาน

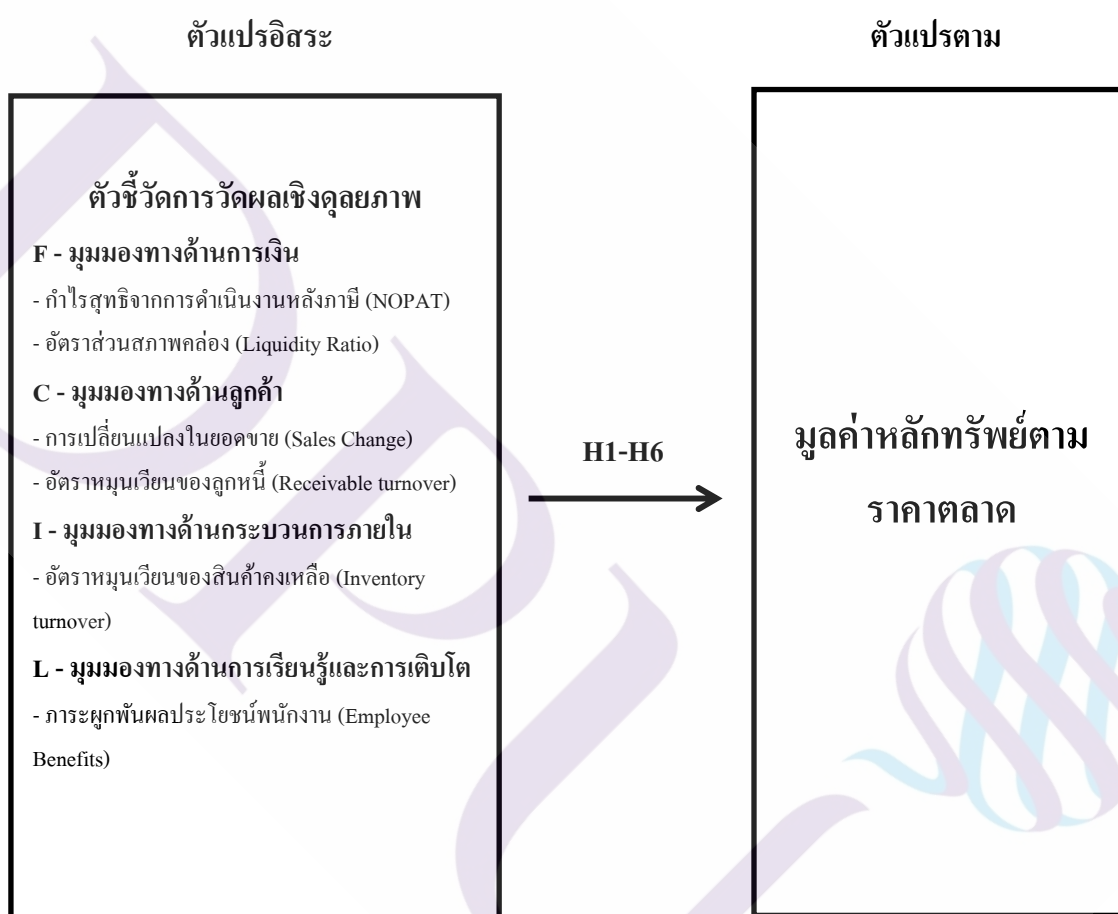
ชนิ รุ่งศรีรัตนวงศ์ (2553) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์ SET 50 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งปัจจัยที่นำมาใช้ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้าชั้นดี (MLR) ดัชนีอุตสาหกรรมดาวโจนส์ (DJIA) มูลค่าการซื้อขายถัวเฉลี่ยรายเดือนของนักลงทุนรายย่อย (LOCAL) อัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยรายเดือนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ (THB) และ ราคาทองคำต่างประเทศ ถัวเฉลี่ยรายเดือน (GOLD) เป็นข้อมูลทุติยภูมิรายเดือน โดยช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษารวมตั้งแต่ เดือนมกราคม ปี พ.ศ. 2548 ถึง เดือนมิถุนายน ปี พ.ศ. 2553 จำนวนทั้งหมด 66 เดือน ด้วยการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อนโดยวิธีประมาณค่ากำลังสองน้อยที่สุด จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์ SET 50 คือ ดัชนีอุตสาหกรรมดาวโจนส์ (DJIA) และมูลค่าการซื้อขายถัวเฉลี่ยรายเดือนของนักลงทุนรายย่อย (LOCAL) ที่ระดับนัยสำคัญ ร้อยละ 99 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์ SET 50

ภูมิธ วงศ์หล่อสายชล (2558) ได้ทำการศึกษากระแสเงินสดอิสระกับมูลค่าตามราคาตลาด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานิยามกระแสเงินสดอิสระที่ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณค่าสูงสุด โดยวิเคราะห์จากความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดอิสระกับมูลค่าตามราคาตลาด รวมทั้งศึกษาความแตกต่างของความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดอิสระกับมูลค่าตามราคาตลาดแยกตามกลุ่มบริษัท ที่มูลค่าราคาตลาดที่ต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ได้แก่ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยตัวแปรต้นที่เกี่ยวข้องกับกระแสเงินสดอิสระเป็นข้อมูลระหว่างปี 2554 - 2556 และข้อมูลมูลค่าตามราคาตลาด ณ วันสิ้นงวดปีระหว่างปี 2555 - 2557 ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างนิยามกระแสเงินสดอิสระ ในแต่ละรูปแบบและมูลค่าตามราคาตลาด พบว่านิยามกระแสเงินสดอิสระ ซึ่งวัดจากกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานลบรายจ่ายฝ่ายทุนมีความสัมพันธ์กับมูลค่าตามราคาตลาดมากที่สุดและให้ข้อมูล ที่มีคุณค่าและเกี่ยวข้องกับข้อมูลบัญชีสูงสุด และ ไม่มีความแตกต่างตามกลุ่มบริษัทที่มีมูลค่าตามราคาตลาด

ฐกฤต กาญจนสารานุกรม (2558) ยังได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในช่วงก่อนและหลังเหตุการณ์รัฐประหารในประเทศไทย พ.ศ. 2557 โดยปัจจัยที่ต้องการศึกษา ได้แก่ มูลค่าการซื้อขายสุทธิของนักลงทุนต่างชาติ มูลค่าการซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยดัชนี S&P500 ราคาทองคำ และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ประเภทอายุ 10 ปี ซึ่งใช้ข้อมูลรายวัน ตั้งแต่วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ.2556 ถึงวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ.2558 ทั้งหมด 400 วันทำการของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ช่วงก่อนเหตุการณ์รัฐประหารในประเทศไทย พ.ศ.2557 ตั้งแต่วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ.2556 ถึงวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 เป็นระยะเวลา 200 วันทำการ และช่วงหลังเหตุการณ์รัฐประหารในประเทศไทย พ.ศ.2557 ตั้งแต่วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ถึงวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2558 เป็นระยะเวลา 200 วันทำการ ผลการวิจัยพบว่า ในช่วงก่อนเหตุการณ์รัฐประหารในประเทศไทย พ.ศ.2557 มูลค่าการซื้อขายสุทธิของนักลงทุนต่างชาติ มูลค่าการซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐอเมริกาประเภทอายุ 10 ปี เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลกับดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ และในช่วงหลังเหตุการณ์รัฐประหารในประเทศไทย พ.ศ.2557 มูลค่าการซื้อขายสุทธิของนักลงทุนต่างชาติ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลกับดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ

2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เรื่อง ตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ซึ่งสามารถแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 2.5 กรอบแนวคิดงานวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50” ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบผลกระทบของตัวชี้วัดในการวัดผลเชิงคุณภาพที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 และศึกษาตัวชี้วัดในการวัดผลเชิงคุณภาพที่ส่งผลต่อมูลค่าตามราคาตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 เพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัย ผู้วิจัยมีขั้นตอนรูปแบบ และวิธีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
- 3.3 วิธีการรวบรวมข้อมูล
- 3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 บทสรุป

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 550 บริษัท

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ตามรายชื่อหลักทรัพย์ที่ใช้คำนวณดัชนี SET50 จำนวน 50 บริษัท โดยเป็นบริษัทกลุ่ม SET50 ตามรายชื่อหลักทรัพย์ ระหว่าง วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2560 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ.2560 เป็นบริษัทที่มีข้อมูลงบการเงินและแบบรายงานประจำปีที่มีข้อมูลของตัวแปรที่ต้องการศึกษาย้อนหลัง 5 ปี ครบถ้วนจำนวน 30 บริษัท โดยเก็บข้อมูลในช่วงเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ.2556 ถึง พ.ศ.2560 จำนวนข้อมูลทั้งหมด 150 รายปีบริษัท (Firm Years)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ซึ่งผู้วิจัยมุ่งเน้นความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล และตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสร้างแบบบันทึกข้อมูลขึ้น เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างละเอียด ครบถ้วน และสมบูรณ์มากที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มาจากหลายแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ

3.3 วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งประกอบด้วยงบการเงินและแบบรายงานประจำปีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ตามรายชื่อหลักทรัพย์ที่ใช้คำนวณดัชนี SET50 จำนวน 50 บริษัท โดยเป็นบริษัทกลุ่ม SET50 ตามรายชื่อหลักทรัพย์ ระหว่าง วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2560 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ.2560 ซึ่งผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลย้อนหลังตั้งแต่ ปี พ.ศ.2556 ถึงพ.ศ.2560 จากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และจากเว็บไซต์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 เป็นหลัก

ทั้งนี้ในส่วนของการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะทำการรวบรวมข้อมูลตามตัวแปรที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ตัวแปรอิสระ คือ ตัวแปรเกี่ยวกับการวัดผลเชิงกลยุทธ์ทั้ง 4 มุมมอง ประกอบด้วย มุมมองทางการเงิน (Financial perspective) มุมมองทางด้านลูกค้า (Customer perspective) มุมมองทางด้านกระบวนการภายใน (Internal business process perspective) และมุมมองทางด้านการเรียนรู้และการเติบโต (Learning and Growth perspective) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ซึ่งประกอบไปด้วย มุมมองทางการเงิน ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับกำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) และอัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) มุมมองทางด้านลูกค้า ได้แก่การเปลี่ยนแปลงในยอดขาย (Sales Change) และอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivable Turnover) มุมมองทางด้านกระบวนการภายใน ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) และมุมมองทางด้านการเรียนรู้และการเติบโต ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits)

ตัวแปรตาม คือ มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทุกข้อมูอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ซึ่งได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีของการวัดผลเชิงคุณภาพ และแนวคิดและทฤษฎีของมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ด้วย ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเป็นข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ งานวิจัย หนังสือ และบทความรวมถึงข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 โดยการทดสอบอิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50

การทดสอบอิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 เริ่มจากผู้วิจัยคัดเลือกตัวแปรสำหรับศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าตามราคาตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ซึ่งได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันในตัวชี้วัดของการวัดผลเชิงคุณภาพ และทำการจัดกลุ่มตัวแปรให้เหมาะสม

จากนั้น ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อทดสอบอิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้วิจัยเลือกใช้สถิติ Multiple Regression ในการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งสมมติฐานในการทดลอง คือ

H_0 : ไม่มีตัวแปรอิสระใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดเฉลี่ยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50

H_1 : ตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวแปรมีผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดเฉลี่ยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติ (Statistics Analysis) ได้แก่การใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยเลขคณิต สถิติที่ใช้ เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด และสถิติการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบผลกระทบของตัวแปรที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด

3.6 บทสรุป

การวิจัยเรื่อง “ตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50” นี้มีประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ตามรายชื่อหลักทรัพย์ที่ใช้คำนวณดัชนี SET50 ระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งประกอบด้วยงบการเงินและแบบรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2556 ถึง พ.ศ.2560 จากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และจากเว็บไซต์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 เป็นหลัก

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ทดสอบโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ที่ส่งผลกระทบท่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในบทนี้จะนำเสนอผลการศึกษาตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET50 ตามวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อทดสอบผลกระทบของตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วยมุมมองทางด้านการเงิน ได้แก่กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) และอัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) มุมมองทางด้านลูกค้า ได้แก่การเปลี่ยนแปลงในยอดขาย (Sales Change) และอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivable Turnover) มุมมองทางด้านกระบวนการภายใน ได้แก่ อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) มุมมองทางด้านการเรียนรู้ และเติบโต ได้แก่การระดมทุนผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits) ที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ซึ่งนำเสนอผลการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

- 4.1 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)
- 4.2 ผลการวัดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)
- 4.3 ผลการทดสอบวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

4.1 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ผลวิจัยโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาโดยอธิบายลักษณะของประชากรของการศึกษาคั้งนี้คือข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในดัชนี SET 50 ปี 2556 - 2560 ซึ่งผลการศึกษาเป็นการสรุปถึงลักษณะทั่วไปในขั้นต้นของข้อมูลจะอยู่ในรูปแบบของการแจกแจงความถี่ การหาสัดส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเมื่อได้ทำการเก็บข้อมูลแล้วมีบางบริษัทที่ไม่มีข้อมูลจึงได้ทำการตัดรายชื่อบริษัทนั้นออกไป ทำให้ประชากรที่นำมาศึกษาในครั้งนี้เหลือเพียง 150 รายปีบริษัท (Firm year) โดยงานวิจัยเรื่องตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาดังนี้

ตารางที่ 4.1 ประเภทอุตสาหกรรม

ลักษณะ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	4	13.35
สินค้าอุตสาหกรรม	2	6.70
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	2	6.70
ทรัพยากร	8	26.60
บริการ	9	30.00
เทคโนโลยี	5	16.65
รวม	30	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่าลักษณะทั่วไปของบริษัทส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมประเภทบริการคิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมาคือกลุ่มอุตสาหกรรมประเภททรัพยากรคิดเป็นร้อยละ 26.60 และกลุ่มอุตสาหกรรมประเภทเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 16.65 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 ประเภทหมวดธุรกิจ

ลักษณะ	หมวดธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	อาหารและเครื่องดื่ม	4	13.35
สินค้าอุตสาหกรรม	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	2	6.70
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	วัสดุก่อสร้าง	1	3.35
	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	1	3.35
ทรัพยากร	พลังงานและสาธารณูปโภค	8	26.60
บริการ	พาณิชย์	5	16.70
	การแพทย์	2	6.70
	การท่องเที่ยวและสันทนาการ	1	3.30
	ขนส่งและโลจิสติกส์	1	3.30
เทคโนโลยี	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	1	3.30
	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4	13.35
รวม		30	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่าลักษณะทั่วไปสำหรับหมวดธุรกิจที่มากที่สุดคือหมวดพลังงานและสาธารณูปโภคในกลุ่มอุตสาหกรรมประเภททรัพยากร คิดเป็นร้อยละ 26.60 รองลงมาคือหมวดพาณิชย์ในกลุ่มอุตสาหกรรมประเภทบริการ คิดเป็นร้อยละ 16.70 และหมวดอาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มอุตสาหกรรมประเภทเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร มีจำนวนเท่ากับ หมวดเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในกลุ่มอุตสาหกรรมประเภทเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 13.35 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบริษัท

Variable	Minimum	Maximum	Mean	Std.Deviation
Assets	1139.17	2250351.38	235232.78	411361.55
Liabilities	135.51	1225041.09	127549.16	209505.86
Owners Equity	998.78	1248555.74	107774.52	208804.64
Sales	1359.00	2834732.00	202443.27	405474.96
NOPAT	-31590.00	135180.00	12130.24	19604.88
Liquidity Ratio	.27	6.56	1.66	1.19
Employee Benefits	.18	123772.00	5509.60	19581.58
Market Capitalization	6073.90	1399586.80	216060.86	220878.77

จากตารางที่ 4.3 สามารถสรุปค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ดังนี้
สินทรัพย์รวมมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 1139.17 ค่าสูงสุดอยู่ที่ 2250351.38 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 235232.78 และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 411361.55

หนี้สินรวมมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 135.51 ค่าสูงสุดอยู่ที่ 1225041.09 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 127549.16
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 209505.86

ส่วนของผู้ถือหุ้นรวมมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 998.78 ค่าสูงสุดอยู่ที่ 1248555.74 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ
107774.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 208804.64

ยอดขายมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 1359.00 ค่าสูงสุดอยู่ที่ 2834732.00 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 202443.27 และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 405474.96

กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษีมีค่าต่ำสุดเท่ากับ -31590.00 ค่าสูงสุดอยู่ที่ 135180.00
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12130.24 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 19604.88

อัตราส่วนสภาพคล่อง มีค่าต่ำสุดเท่ากับ .27 ค่าสูงสุดอยู่ที่ 6.56 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.66 และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.19 โดยมีค่าเฉลี่ย 1.66 หมายถึงกิจการมีความสามารถในการจ่ายชำระ
หนี้ได้เป็น 1.66 ส่งผลให้การดำเนินงานของกิจการเป็นไปอย่างราบรื่น

ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงานมีค่าต่ำสุดเท่ากับ .18 ค่าสูงสุดอยู่ที่ 123772.00 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5509.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 19581.58

มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 6073.90 ค่าสูงสุดอยู่ที่ 1399586.80 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 216060.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 220878.77

4.2 ผลการวัดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Independence Variable) และตัวแปรตาม (Dependence Variable) ว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์นี้มีค่าใกล้ -1.0 หมายความว่าตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมากในเชิงตรงกันข้าม แต่ถ้าหากมีค่าใกล้ +1.0 หมายความว่าตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กันโดยตรงมาก และถ้าหากมีค่าเป็น 0 หมายความว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน สำหรับงานวิจัยนี้มีตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร คือ กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) การเปลี่ยนแปลงในยอดขาย (Sales Change) อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivable Turnover) อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits) และตัวแปรตาม 1 ตัวแปร คือ มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ซึ่งผลการศึกษามีดังนี้

ตารางที่ 4.4 ผลการวัดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)

	NOPAT	Liquidity Ratio	Sales Change	Receivable Turnover	Inventory Turnover	Employee Benefits	Market Capitalization
NOPAT							
Liquidity Ratio	.034						
Sales Change	.198**	-.032					
Receivable Turnover	-.016	-.134	.111				
Inventory Turnover	-.054	-.023	-.002	-.041			
Employee Benefits	.162**	.213***	-.044	-.066	-.039		
Market Capitalization	.798***	-.116	-.003	.126	-.059	.320***	

*. Correlation is significant at the 0.1 level (2-tailed).

**. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

***. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ 4.4 ผลการวัดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร คือ กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) การเปลี่ยนแปลงในยอดขาย (Sales Change) อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivable Turnover) อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) และภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) พบว่า ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 มี 2 ตัวแปร ซึ่งได้แก่ กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) และภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่าตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพในมุมมองทางการเงินที่วัดด้วย กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .798 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 นั่นคือหากกำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) ก็จะเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่าตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพในมุมมองทางด้านการเรียนรู้และการเติบโตที่วัดด้วย ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .320 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 นั่นคือหากภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits) มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) ก็จะเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

จากตารางที่ 4.4 สามารถสรุปได้ว่ากำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) และภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) ส่วนอัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) การเปลี่ยนแปลงในยอดขาย (Sales Change) อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivable Turnover) และอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) ไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) ในด้านใดเลย

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตามตลาด
กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี	9.045 (.484)
อัตราส่วนสภาพคล่อง	-33147.214 (7949.672)
การเปลี่ยนแปลงในยอดขาย	-.448 (.110)
อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้	418.242 (117.824)
อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	-10.645 (99.419)
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	2.598 (.486)
R²	.754

จากตารางที่ 4.5 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการทดสอบพบว่า ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) การเปลี่ยนแปลงในยอดขาย (Sales Change) อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivable Turnover) อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits) และตัวแปรตาม คือ มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ H1 ที่ว่าตัวชี้วัดการวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางการเงินด้านกำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ ตามราคาตลาด (Market Capitalization) นั่นคือหากกำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษีมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงจะส่งผลทำให้มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดเปลี่ยนแปลงไปด้วย

อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ H2 ที่ว่าตัวชี้วัดการวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางการเงินด้านอัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) นั่นคือหากอัตราส่วนสภาพคล่องมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงจะส่งผลทำให้มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดเปลี่ยนแปลงไปด้วย

การเปลี่ยนแปลงในยอดขาย (Sales Change) ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ H3 ที่ว่าตัวชี้วัดในการวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางลูกค้าด้านการเปลี่ยนแปลงในยอดขาย (Sales Change) ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) นั่นคือหากการเปลี่ยนแปลงในยอดขายมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงจะส่งผลทำให้มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดเปลี่ยนแปลงไปด้วย

อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivable Turnover) ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ H4 ที่ว่าตัวชี้วัดในการวัดผลเชิงคุณภาพ ในมุมมองทางลูกค้าด้านอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivable Turnover) ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) นั่นคือหากอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงจะส่งผลทำให้มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดเปลี่ยนแปลงไปด้วย

ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits) ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ H6 ที่ว่าตัวชี้วัดในการวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางการเรียนรู้และเติบโตด้านภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits) ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) นั่นคือหากอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงจะส่งผลทำให้มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดเปลี่ยนแปลงไปด้วย

4.3 ผลการทดสอบวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ตารางที่ 4.6 ตารางสรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
H1 : ตัวชี้วัดการวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางการเงินด้านกำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษีส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด	ยอมรับสมมติฐาน
H2 : ตัวชี้วัดการวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางการเงินด้านอัตราส่วนสภาพคล่องส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด	ยอมรับสมมติฐาน
H3 : ตัวชี้วัดในการวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางลูกค้าด้านการเปลี่ยนแปลงในยอดขายส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด	ยอมรับสมมติฐาน
H4 : ตัวชี้วัดในการวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางลูกค้าด้านอัตราหมุนเวียนของลูกค้าส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด	ยอมรับสมมติฐาน
H5 : ตัวชี้วัดในการวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางกระบวนการภายในด้านอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด	ปฏิเสธสมมติฐาน
H6 : ตัวชี้วัดในการวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางการเรียนรู้และเติบโตด้านภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด	ยอมรับสมมติฐาน

จากตารางที่ 4.6 สามารถสรุปได้ว่าตัวชี้วัดการวัดผลเชิงคุณภาพที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) ซึ่งวัดด้วยกำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) ยอมรับสมมติฐานที่ H1 อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) ยอมรับสมมติฐานที่ H2 การเปลี่ยนแปลงในยอดขาย (Sales Change) ยอมรับสมมติฐานที่ H3 อัตราหมุนเวียนของลูกค้า (Receivable Turnover) ยอมรับสมมติฐานที่ H4 และภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits) ยอมรับสมมติฐานที่ H6

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ตามวัตถุประสงค์การวิจัยคือ เพื่อทดสอบผลกระทบของตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วยมุมมองทางการเงิน ได้แก่กำไรสุทธิจากการดำเนินงาน หลังภาษี (NOPAT) และอัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) มุมมองทางด้านลูกค้า ได้แก่การเปลี่ยนแปลงในยอดขาย (Sales Change) และอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivable Turnover) มุมมองทางด้านกระบวนการภายใน ได้แก่อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) และมุมมองทางการเรียนรู้และเติบโต ได้แก่การระดมทุนผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits)

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 550 บริษัท

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ตามรายชื่อหลักทรัพย์ที่ใช้คำนวณดัชนี SET50 จำนวน 50 บริษัท โดยเป็นบริษัทกลุ่ม SET50 ตามรายชื่อหลักทรัพย์ ระหว่าง วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2560 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ.2560 และเป็นบริษัทที่มีข้อมูลงบการเงินและแบบรายงานประจำปีที่มีข้อมูลของตัวแปรที่ต้องการศึกษาค้นถ่วงย้อนหลัง 5 ปี ในช่วงเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ.2556 ถึง พ.ศ.2560 ได้ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์จำนวนทั้งสิ้น 150 รายปีบริษัท (Firm years) หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูลจากงบการเงินแล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วยค่าความถี่ ร้อยละ นอกจากนี้ยังมีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ประกอบด้วยการวัดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) และการทดสอบวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์และอิทธิพลที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 โดยแบ่งออกได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 การวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางด้านการเงินที่มีความสัมพันธ์ส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด ได้แก่กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี เป็นเพราะกำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี และอัตราส่วนสภาพคล่องเป็นมุมมองที่สะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จในภาพรวมขององค์กร และสภาพคล่องทางการเงินของกิจการ เพื่อวัดผลการดำเนินงานที่เป็นตัวเลขทางการเงิน จึงทำผลอย่างมากต่อการตัดสินใจลงทุนของผู้ลงทุน ทำให้ส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด

5.1.2 การวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางด้านลูกค้าไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด แต่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด ได้แก่ อัตราหมุนเวียนของลูกค้า โดยอัตราหมุนเวียนของลูกค้าส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด หมายความว่าถ้าหากอัตราหมุนเวียนของลูกค้ามีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดก็จะเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เนื่องจากอัตราหมุนเวียนของลูกค้าสะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จจากการรับชำระหนี้โยงไปถึงยอดขายของบริษัท หากมีลูกค้านี้มาก ยอดขายมาก ผู้ลงทุนก็จะมีความสนใจเพิ่มขึ้น

5.1.3 การวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางด้านกระบวนการภายในไม่มีความสัมพันธ์และไม่มีส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดอาจเป็นเพราะอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือเป็นอัตราส่วนที่วัดผลระยะสั้นและไม่สามารถสะท้อนให้เห็นค่าเป็นตัวเงินได้

5.1.4 การวัดผลเชิงคุณภาพในมุมมองทางด้านทางการเรียนรู้และเติบโตมีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด ได้แก่ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน อาจเพราะภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานที่สะท้อนให้เห็นถึงการวางรากฐานขององค์กรในการรองรับความเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร การสร้างมูลค่างานระยะยาวผ่านความสามารถของบุคลากร การดูแลพนักงานและมีสวัสดิการที่ดีนั้น ยังสะท้อนให้เห็นถึงผลประโยชน์ที่บริษัทด้วย

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

สรุปผลการวิจัยตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 สามารถอภิปราย ได้ดังนี้

ในเชิงการบริหารกิจการและการลงทุน ผู้บริหารและผู้ลงทุนส่วนใหญ่ต้องการทราบถึงประสิทธิภาพจากการบริหารของบริษัท จึงใช้การวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพในลักษณะของการก่อให้เกิดผลตอบแทนจากเงินที่ได้ลงทุนไป ซึ่งก็คือ มูลค่าหลักทรัพย์ ดังนั้นในการพิจารณาผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ ขออ้างอิงจากข้อมูลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด ที่จะอธิบายต่อไปนี้

5.2.1 มุมมองทางการเงิน (Financial perspective) เป็นจุดร่วมหรือผลสำเร็จในภาพรวมของการวัดผลในมุมมองอื่นๆ จึงยังคงวิเคราะห์ในเชิงควบคุมโดยใช้ตัวเลขทางการเงิน ในการวัดผลเชิงคุณภาพตัวชี้วัดที่นิยมใช้มักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของกำไร (Increase Margin) การเพิ่มขึ้นของรายได้ (Increase Revenue) การลดลงของต้นทุน (Reduce Cost) และตัวชี้วัดที่ได้จากงบการเงินหรืออัตราส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกำไรสุทธิ กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ ค่าตอบแทนจากการลงทุน อัตราส่วนเงินสด และกำไรส่วนที่เหลือ จากผลการวิจัยพบว่ามุมมองทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วยกำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี และอัตราส่วนสภาพคล่อง ไม่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ Ronal, 2002 ที่ว่ามุมมองทางการเงินมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ เพื่อการเพิ่มขึ้นของรายได้ เพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้นด้านผลผลิต (Productivity Improvement) เพื่อลดต้นทุนในด้านต่าง ๆ (Cost Reduction) เพื่อใช้งานสินทรัพย์ขององค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Asset Utilization) และเพื่อบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

5.2.2 มุมมองด้านลูกค้า (Customer perspective) เป็นการตอบคำถามว่าหากต้องการให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ องค์กรควรตอบสนองลูกค้าอย่างไร จึงคำนึงถึงคุณค่าและความแตกต่างหลากหลายของลูกค้า โดยพิจารณาความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้าซึ่งจะนำมาซึ่งผลตอบแทนทางการเงินในท้ายที่สุด ตัวชี้วัดที่ได้จากงบการเงินหรืออัตราส่วนต่าง ๆ เช่น อัตราหมุนเวียนของลูกค้าหนี้ อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ ความสามารถในการทำกำไร และยอดขาย ซึ่งผลวิจัยพบว่าอัตราหมุนเวียนของลูกค้าหนี้ ส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด กล่าวคือหากอัตราหมุนเวียนของลูกค้าหนี้มีการเปลี่ยนแปลง มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ดังที่ สุรสิทธิ์ วัชรขจร (2553) กล่าวว่า การประเมินการถือเป็นขั้นต้นแรกๆ

การวางแผนกลยุทธ์ โดยบางครั้งจะใช้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเป็นการประเมินสถานการณ์ โดยการที่จะวิเคราะห์หาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมขององค์กรนั้นจำเป็นต้องวิเคราะห์ทั้งจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กรด้วย โดยตัวแบบที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ SWOT Analysis ซึ่งในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมแบบ SWOT Analysis นั้นเป็นการสะท้อนถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กรได้ รวมทั้งยังทำให้มองเห็นสถานะขององค์กรและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการดำเนินงานซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจเลือกดำเนินกลยุทธ์ได้ ทั้งนี้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมจะแบ่งวิเคราะห์ออกเป็น 2 ด้าน คือ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก และการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน โดยปัจจัยภายนอกที่มักจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ เช่น ภัยคุกคามจากคู่แข่งรายใหม่ (Threat of New Entrants) อำนาจต่อรองของลูกค้า (Bargaining Power of Buyers) เป็นต้น

5.2.3 มุมมองทางด้านกระบวนการภายใน (Internal business process perspective) สามารถวัดในรูปของความเร็ว ความคล่องตัว ศักยภาพ (potential) การปรับตัว ทักษะความสามารถ ความเป็นโปรงใส บรรยากาศการทำงาน เป็นต้น โดยพิจารณาว่าหากต้องการให้องค์กรเป็นที่พึงพอใจของผู้ถือหุ้น และลูกค้า องค์กรควรมีกระบวนการที่เป็นเลิศอะไรบ้าง ในการวัดผลเชิงคุณภาพตัวชี้วัดที่นิยมใช้มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับด้านผลิตภาพ (Productivity) ทักษะของพนักงาน (Employee Skill) คุณภาพ (Quality) วงจรเวลา (Cycle Time) ผลการปฏิบัติงาน (Operations) และตัวชี้วัดที่ได้จากงบการเงินหรือ อัตราส่วนต่าง ๆ เช่น ผลต่างต้นทุนมาตรฐาน ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากความผิดพลาดในกระบวนการผลิต อัตราการหมุนเวียนการซื้อขายหลักทรัพย์ และอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม

5.2.4 มุมมองทางการเรียนรู้และการเติบโต (Learning and Growth perspective) เป็นรากฐานที่สำคัญในการให้การสนับสนุนต่อการเปลี่ยนแปลงองค์กร สร้างนวัตกรรม เพิ่มอัตราการเติบโต และสร้างมูลค่างานในระยะยาว พร้อมกับเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยพิจารณาว่าหากต้องการรักษาความสามารถในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่ององค์กรต้องดำเนินการอย่างไร ในการวัดผลเชิงคุณภาพตัวชี้วัดที่นิยมใช้มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับความพึงพอใจและทัศนคติของพนักงาน (Satisfaction and Attitude of employee) การเพิ่มทักษะ (Skill) ของพนักงาน อัตราการเข้าออกของพนักงาน (Turnover) และตัวชี้วัดที่ได้จากงบการเงินหรืออัตราส่วนต่างๆ เช่น ต้นทุนที่ประหยัดได้จากดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมพนักงาน ผลประโยชน์พนักงาน อัตราการลาออกของพนักงาน และค่าลิขสิทธิ์, Software (Ronald, 2002)

จากการวิจัยสามารถสรุปได้ว่าการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พบว่ามีตัวแปร 2 ตัว คือ กำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) และภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits) ที่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) สามารถสรุปได้ว่าตัวชี้วัดการวัดผลเชิงคุณภาพที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) ซึ่งวัดด้วยกำไรสุทธิจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) ยอมรับสมมติฐานที่ H1 อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) ยอมรับสมมติฐานที่ H2 การเปลี่ยนแปลงในยอดขาย (Sales Change) ยอมรับสมมติฐานที่ H3 อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivable Turnover) ยอมรับสมมติฐานที่ H4 และภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (Employee Benefits) ยอมรับสมมติฐานที่ H6 ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์และผลกระทบของข้อมูลต่างๆ ในงบการเงิน สามารถบ่งบอกถึงสถานะทางการเงินและความสามารถในการทำกำไรของกิจการได้ และยังทำให้ผู้บริหารได้ทราบถึงศักยภาพการบริหารงานที่ผ่านมาเพื่อที่จะได้มีการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานของกิจการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างผลตอบแทนให้แก่ผู้ที่มีส่วนได้เสียต่อกิจการและยังสามารถช่วยเพิ่มการตัดสินใจต่อผู้ที่สนใจจะลงทุนในอนาคตอีกด้วย

5.3 ข้อจำกัดของงานวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาตัวชี้วัดการวัดผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพที่ส่งผลต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 เท่านั้น ซึ่งไม่ได้ครอบคลุมถึงบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และมีข้อมูลบริษัทเพียง 50 อันดับที่มีการซื้อขาย มากที่สุดอ้างอิงจากปี 2560 เท่านั้น นอกจากนี้ข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 50 มีบางอุตสาหกรรมที่ไม่ได้เปิดเผยไว้ในงบการเงินหรือมีข้อมูลไม่ครบถ้วนตามตัวแปรที่ต้องการ ทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลมาวิจัยได้ และต้องทำการคัดรายชื่อบริษัทนั้นออก ทำให้ข้อมูลที่เก็บมาอาจไม่ครบถ้วนทุกอุตสาหกรรม รวมถึงข้อมูลตัวเลขที่ใช้ในบางตัวแปรอาจไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงตัวเลขที่จริงของข้อมูลที่ต้องการในงานวิจัยนี้ได้ เช่น ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ซึ่งตัวเลขที่แสดงให้เห็นในงบการเงินเป็นเพียงภาพรวมของกิจการเท่านั้น ประกอบด้วยปัจจัยหลายอย่าง เช่น จำนวนพนักงาน เงินเดือน เป็นต้น จึงไม่สามารถระบุได้ว่าในแต่ละบุคคลนั้นจะมีสวัสดิการที่ค่าน้อยเพียงใด

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่าตัวชี้วัดการวัดผลเชิงคุณลักษณะในมุมมองทางด้านการเงิน การวัดผลเชิงคุณลักษณะในมุมมองทางด้านลูกค้า และการวัดผลเชิงคุณลักษณะในมุมมองทางด้านทางการเรียนรู้และเติบโตส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด มีเพียงการวัดผลเชิงคุณลักษณะในมุมมองทางด้านการบริหารภายใน เท่านั้นที่ไม่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด ได้แก่ อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ โดยอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลืออาจไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นของมูลค่าของกิจการ เลยไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใดๆต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด

ถึงอย่างนั้นผู้บริหารก็ควรมีการจัดการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารในด้านการเงิน ด้านการบริหารภายใน ด้านลูกค้า หรือทางด้านทางการเรียนรู้และเติบโต ให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้ลงทุน ช่วยในการตัดสินใจลงทุนต่อไป

5.4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้พบว่าตัวชี้วัดการวัดผลเชิงคุณลักษณะมีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด การศึกษาครั้งต่อไปควรใช้ตัวแปรอื่นๆ ที่คาดว่าจะมีส่งผลกระทบต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด เช่น มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ ค่าตอบแทนจากการลงทุน ความสามารถในการทำกำไร อัตราการหมุนเวียนการซื้อขายหลักทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมพนักงาน หรือใช้การวัดผลที่ไม่เป็นตัวเงิน เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- ธานี นาคเกิด. (2555). *การพัฒนากระบวนการวัดผลการดำเนินงานด้วยหลักการวัดผลเชิงคุณภาพ*
 กรณีศึกษา: โรงงานฉีดพลาสติก. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต)
 ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- दनัยกานต์ อินทพงษ์. (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ.*
 (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ฐกฤต กาญจนสารานวงศ์. (2558). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*
ในช่วงก่อนและหลังเหตุการณ์รัฐประหารในประเทศไทย พ.ศ. 2557 (วิทยานิพนธ์ปริญญา
 บัญชีมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ภาคภูมิ นันทปรีชา. (2555). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยตัวชี้วัดตาม*
แนวคิด Balanced Scorecard : กรณีศึกษา สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
 (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนา
 บริหารศาสตร์.
- ภูษิต วงศ์หล่อสาขชล. (2558). *กระแสเงินสดอิสระกับมูลค่าตามราคาตลาด* (วิทยานิพนธ์ปริญญา
 วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2558). *การบัญชีต้นทุนเพื่อการบริหาร : การประเมินผลการดำเนินงานและ*
การวัดผลเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รัชนี้ รุ่งศรีรัตนวงศ์. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์ SET 50* (วิทยานิพนธ์ปริญญา
 บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- วิโรจน์ ถักขนาอดิศร. (2552). *หลุดจากกับดัก Balanced Scorecard.* กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูชั่น.
- ศินิศา เวชพานิช. (2553). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ Balanced Scorecard กับความสำเร็จ*
ทางการเงินขององค์กร กรณีศึกษา ธนาคารพาณิชย์ที่ใช้ Balanced Scorecard ในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรสิทธิ์ วชิรขจร. (2553). *Balanced Scorecard แนวคิดและวิธีการปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ: ธเนศวร.
- เสาวพงษ์ ยมาพัฒน์. 2550. *การศึกษาองค์ประกอบและรูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ โดย*
ใช้เครื่องมือ บาลายซ์ สกอร์การ์ด : กรณีศึกษาสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์. (วิทยานิพนธ์
 ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2553). *คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติงานตามคำ
รับรองการปฏิบัติงานขององค์การมหาชน ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ:
บริษัท นีโอ ดิจิตอล จำกัด.

Itikorns. (2018). *ทำความเข้าใจเรื่อง Market Cap หรือ มูลค่าตามราคาตลาด*. Date of access:
November 2018 from <https://www.graphhoon.com/@ittikorns/4E041E>.

ภาษาต่างประเทศ

Al S. Hedaithy. (2005). *An analytic approach to developing strategic performance measures in
small organization: A comparative study of the development processs in small Government
agency versus a small private company*. New York: George Washington University.

Albright, T., & Burgess, C. (2013). Best Practices of High-Performing Employees: Rewards and
Performance in a Balanced Scorecard Environment. *Journal of Corporate Accounting &
Finance*, 24(6), 59-65.

Atkinson, A., & Epstein, M. (2000). Measure for Measure: Realizing the Power of the Balanced
Scorecard. *CMA Management*, 74(7), 22-28.

Ballvé, A. (2006). Creando Conocimiento en las Organizaciones con el Cuadro de Mando Integral y
el Tablero de Control. In *ACCID, Nuevas Tendencias en Control y Contabilidad de Gestio
n* (pp 13-38). Barcelona: Ediciones Deusto.

Bedford, D., Brown, D., Malmi, T., & Sivabalan, P. (2008). Balanced Scorecard Design and
Performance Impacts: Some Australian Evidence. *Journal of Applied Management
Accounting Research*, 6(2), 17-36.

Bhagwat, R., & Sharma, M. (2007). Performance Measurement of Supply Chain Management: A
Balanced Scorecard Approach. *Computers & Industrial Engineering*, 53(1), 43-62.

Bisbe, J., & Barrubés, J. (2012). The Balanced Scorecard as a Management Tool for Assessing and
Monitoring Strategy Implementation in Health Care Organizations. *Revista Española de
Cardiologia*, 65(10), 919-927.

Biswanath Chakrabarty. (2007). Is it meaningful to measure performance in public sector?
Vidyasagar University Journal of Commerce, 12(3), 37– 38.

De Geuser, F., Mooraj, S., & Oyon, D. (2009). Does the Balanced Scorecard Add Value? Empirical
Evidence on its Effect on Performance. *European Accounting Review*, 18(1), 93-122.

- Denton, G., & White, B. (2000). Implementing a Balanced Scorecard Approach to Managing Hotel Operations. *Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly*, 41(1), p. 94-107.
- Hagigi, F. A. (2004). *Development a performance scorecard for public health programs and services: Children's medical services in Los Angeles Count*. Los Angeles: The University of California.
- Hoque, Z., & James, W. (2000). Linking Balanced Scorecard Measures to Size and Market Factors: Impact on Organizational Performance. *Journal of Management Accounting Research*, 12(1), 1-17.
- Kaplan, R.S. and Norton, D.P. (2001a). *The Strategy-Focused Organization*. Boston, Massachusetts: Harvard Business School Press.
- Kaplan, R. S., & Norton, D. P. (2001b). Transforming the balanced scorecard from performance measurement to strategic management: part I. *Accounting Horizons*, 15(1), 87-104.
- Kaplan, R.S. and Norton, D.P. (2002). *The Strategy-focused organization: how balanced scorecard companies thrive in the new business environment*. Boston, Massachusetts: Harvard Business School Press.
- Karampinis, N., & Hevas, D. (2009). The Effect of the Mandatory Application of IFRS on the Value Relevance of Accounting Data: Some Evidence from Greece. *European Research Studies*, 12(1). 143-157.
- Kollberg, B., & Elg, M. (2011). The Practice of the Balanced Scorecard in Health Care Services. *International Journal of Productivity and Performance*, 60(5), 427-445.
- Madsen, D. Ø. (2013). The adoption of the Balanced Scorecard in Scandinavia: A qualitative exploration of motives and rationales. *European Journal of Business Research*, 13(2), 99-109.
- Malmi, T. (2001). Balanced scorecards in Finnish companies: A research note. *Management Accounting Research*, 12, 207-220.
- Margarita Isoraite. (2008). The Balanced Scorecard Method : From Theory to Practice. *Intellectual Economics*, 1(3), 18–28.
- Nicholas J. Mathys. *Using the Balanced Scorecard: Lessons Learned from the U.S. Postal Service and the Defense Finance and Accounting Service*. 2006, 9–10.

- Niven, P.R. (2003). *Balanced Scorecard Step-By-Step for Government and Nonprofit Agencies*. New Jersey: John Wiley & Sons.
- Olve, N.-G., Roy, J. and Wetter, M. (1999). *Performance Drivers*. Chichester: John Wiley & Sons, Ltd.
- Ottoboni, C. (2002). *Uma Proposta de Abordagem Metodológica para Implantação do BSC em Pequenas Empresas*. Dissertação (Mestrado em Engenharia de Produção). Universidade Federal de Itajubá, Brasi
- Öztürk, E., & Coskun, A. (2014). A Strategic Approach to Performance Management in Banks: The Balanced Scorecard. *Accounting and Finance Research*, 3(3), 151-158.
- Pinto, F. (2007). *Balanced Scorecard – Alinhar Mudança, Estratégia e Performance nos Serviços Públicos*. Lisboa: Edições Sílabo.
- Quesado, P. (2005). *O Contributo do Balanced Scorecard para a Gestão Estratégica de Custos: Uma Análise Empírica às Grandes Empresas Portuguesas*. Dissertação (Mestrado em Contabilidade), Universidade do Minho, Braga, Portugal.
- Quesado, P., Guzmán, B., & Rodrigues, L. (2012a). El Cuadro de Mando Integral en Organizaciones Privadas Portuguesas: Un Análisis Descriptivo. *Revista Sociedade, Contabilidade e Gestão*, 7(1), 81-106.
- Quesado, P.; Guzmán, B. & Rodrigues, L. (2012b). El Cuadro de Mando Integral en Organizaciones Públicas Portuguesas: Un Análisis Descriptivo. *Revista Iberoamericana de Contabilidad de Gestión*, 9(19), 1-20.
- Rautiainen, A. I. (2009). The interrelations of decision-making rationales around BSC adoptions in Finnish municipalities. *International Journal of Productivity and Performance Management*, 58(8), 787-802.
- Ricardo Corrêa Gomes and Joyce Liddle. (2009). The Balanced Scorecard as a Performance Management Tool for Third Sector Organizations: the Case of the Arthur Bernardes Foundation, Brazil. *BAR, Curitiba*, 6(4), 354-366.
- Ronald W.Hilton. (2002). *managerial accounting*. New York : Mc Graw Hill.
- Samir Ghosh, Subrata Mukherjee. (2006). Measurement of coporate performance through balanced scorecard: an overview. *Vidyasagar University Journal of Commerce*, 11(2), March, 64-67.

- Shi-Ming Huang, Chia-Ling Lee, Ai-Chin Kao. (2006). Balancing performance measures for information security management: A balanced scorecard framework. *Industrial Management & Data Systems*, 106(2), 242–255.
- SET. (2018). *Common Share*. (Online). Date of access: October 2018 from https://www.set.or.th/th/regulations/simplified_regulations/common_shares_p1.html
- Tan, C., & Smyrnios, K. (2011). How do Australian Fast-Growth Small-to-Medium Enterprises Measure Performance? *Journal of Enterprising Culture*, 19(1), 41-60.
- Tominac, S. (2014). Possibilities of Balanced Scorecard Application in Commercial Banks. *International Journal of Scientific Research*, 3(10), 119-121.
- UCSD Business and Financial Service (2005). *Benchmarks: Balanced Scorecard*. (Online). Date of access: October 2018 from <http://www.bfs.ucsd.edu/pur/ABOUT/Scorecard2.htm>.
- Xavier, L. (2012). *O Controlo de Gestão nas Instituições Financeiras e a Aplicabilidade do BalancedScorecard numa Instituição Financeira a Nível Regional*. Dissertação (Mestrado em Contabilidade e Gestão das Instituições Financeiras), Instituto Politécnico de Lisboa, Lisboa, Portugal.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อบริษัทที่นำมาเก็บข้อมูล

รายชื่อบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ในปี 2560 ที่ใช้สำหรับการการศึกษาข้อมูล

1. ADVANC บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
2. AOT บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
3. BANPU บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)
4. BBL ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
5. BDMS บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน)
6. BEAUTY บริษัท บิวตี้ คอมมูนิตี้ จำกัด (มหาชน)
7. BEM บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
8. BGRIM บริษัท บี.กริม เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน)
9. BH บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)
10. BJC บริษัท เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ จำกัด (มหาชน)
11. BPP บริษัท บ้านปู เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน)
12. BTS บริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
13. CBG บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
14. CENTEL บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา จำกัด (มหาชน)
15. CPALL บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)
16. CPF บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)
17. CPN บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)
18. DELTA บริษัท เดลต้า อีเลคโทรนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
19. DTAC บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
20. EA บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน)
21. EGCO บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)
22. GLOBAL บริษัท สยามโกลบอลเฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)
23. GLOW บริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน)
24. GPSC บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน)
25. HMPRO บริษัท โฮม โปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)
26. INTUCH บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
27. IRPC บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)
28. IVL บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)

29. KBANK ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
30. KKP ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)
31. KTB ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
32. KTC บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
33. LH บริษัท แลนด์เอนด์เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)
34. MINT บริษัท ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
35. MTC บริษัท เมืองไทย แคปปิตอล จำกัด (มหาชน)
36. PTT บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
37. PTTEP บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
38. PTTGC บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)
39. RATCH บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
40. ROBINS บริษัท โรบินสัน จำกัด (มหาชน)
41. SCB ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
42. SCC บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)
43. SPRC บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน)
44. TCAP บริษัท ทูนครีเนชั่น จำกัด (มหาชน)
45. TISCO บริษัท ทีสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
46. TMB ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
47. TOA บริษัท ทีโอเอ เพ้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
48. TOP บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)
49. TRUE บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
50. TU บริษัท ไทยยูเนี่ยน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

ภาคผนวก ก
สูตรการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

สูตรการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

- อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)

1) อัตราส่วนหมุนเวียน (Current ratio)

สูตรการคำนวณ

อัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio) = สินทรัพย์หมุนเวียน (CA) /หนี้สินหมุนเวียน (CL)

2) อัตราส่วนหมุนเวียนเร็ว (Quick ratio)

สูตรการคำนวณ

อัตราส่วนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) = (สินทรัพย์หมุนเวียน – สินค้าคงเหลือ) /หนี้สินหมุนเวียน

หรือ Quick Ratio = (CA – Inventory) /CL

3) อัตราส่วนเงินสด (Cash ratio)

สูตรการคำนวณ

อัตราส่วนเงินสด = (เงินสด + หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด) / หนี้สินหมุนเวียน

4) อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivable turnover)

สูตรการคำนวณ

ระยะเวลาเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ (Avg. Collection Period) วัน = 365 วัน /อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้

5) อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory turnover)

สูตรการคำนวณ

อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) = ต้นทุนสินค้าขาย (COGS) /สินค้าคงเหลือเฉลี่ย (Avg. Inventory) โดยที่ สินค้าคงเหลือเฉลี่ยคำนวณได้จาก: สินค้าคงเหลือเฉลี่ย = สินค้าต้นงวด + สินค้าปลายงวด / 2

6) ระยะเวลาขายสินค้า (Holding period) ยิ่งขายได้เร็ว ระยะเวลาสั้น ยิ่งดี

สูตรการคำนวณ

ระยะเวลาในการจำหน่าย (ขาย) สินค้า(วัน) = 365 (วัน) /อัตราหมุนเวียนของสินค้า (Inventory Turnover)

- อัตราส่วนประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ (Efficiency Ratio)

1) อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total asset turnover)

สูตรการคำนวณ

อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover) (ครั้งหรือเท่า) = ขายสุทธิ (SALES) /สินทรัพย์รวม (Total Assets)

2) อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Net fixed asset turnover)

สูตรการคำนวณ

อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Asset Turnover)(ครั้ง) = ขายสุทธิ (SALES) /สินทรัพย์ถาวร (Fixed Asset)

- อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)

1) อัตรากำไรขั้นต้น (Gross profit margin)

สูตรการคำนวณ

อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin)(%) = ขายสุทธิ - ต้นทุนขาย หรือ SALES - COGS / ขายสุทธิ SALES = กำไรขั้นต้น หรือ Gross Profit /ขายสุทธิ SALES

2) อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (Operating profit margin)

สูตรการคำนวณ

อัตรากำไรจากการดำเนินงาน(Operating Profit Margin)(%) = กำไรจากการดำเนินงาน(Operating Profit Margin) /ขายสุทธิ (SALES)

3) อัตรากำไรสุทธิ (Net profit margin)

สูตรการคำนวณ

อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin)(%) = กำไรสุทธิ (Net Profit) /ขายสุทธิ (SALES)

4) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด (Return On Assets : ROA)

สูตรการคำนวณ

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ROA)(%) = กำไรสุทธิ (Net Profit) /สินทรัพย์รวม (Total Assets)

5) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return On Equity : ROE)

สูตรการคำนวณ

ผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE %) = กำไรสุทธิ (Net Profit) /ส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity)

- อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ (Leverage Ratio)

1) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity ratio)

สูตรการคำนวณ

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น = หนี้สิน / ส่วนของผู้ถือหุ้น

หรือ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น = (หนี้สินหมุนเวียน + หนี้สินไม่หมุนเวียน) / ส่วนของผู้ถือหุ้น

2) อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Interest coverage ratio)

สูตรการคำนวณ

ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Interest Coverage) (เท่า) = {กำไรสุทธิ (NP) + ภาษีเงินได้ (Tax) - ดอกเบี้ยจ่าย (Interest)} / ดอกเบี้ยจ่าย (Interest)

3) อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout)

สูตรการคำนวณ

อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout) = เงินปันผลต่อหุ้น (Dividend /share) / กำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

กรรณิกา รอดสอาด

ประวัติการศึกษา

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีปีการศึกษา 2556

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

คณะกรรมการบัญชี สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ผู้ช่วยผู้สอบบัญชี บริษัท ออดิทเตอร์ ทีม จำกัด

